

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ-ГЛОБАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАН

ГОДИШЊИ И НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА ПО ПРЕДМЕТИМА

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ			
		нед.		год.	
1.	Српски језик	5		180	
2.	Математика	5		180	
3.	Природа и друштво	2		72	
4.	Ликовна култура	2		72	
5.	Музичка култура	1		36	
6.	Физичко васпитање	3		108	
7.	Енглески језик	2		72	
Ред. број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ			
		нед.		год.	
1.	Верска настава /Грађанско васпитање	1		36	
2.	Чувари природе	1		36	
3.	Од играчке до рачунара	1		36	
Ред. број	ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ ЦЕЛОДНЕВНЕ НАСТАВЕ	ЧЕТВРТИ			
		нед.		год.	
		Г	И	Г	И
	Групно / Индивидуално →				
1.	Психомоторне вежбе	2	3	72	108
2.	Логопедске вежбе	2	2	72	72
3.	Корепетиција српског језика	5	-	180	
4.	Корепетиција математике	5	-	180	
5.	Корепетиција природе и друштва	2	-	72	
6.	Креативни кутак-	3	-	108	
7.	Здравствено васпитање	1	-	36	
8.	Креативно-педагошки рад	1-2		36-72	

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	ЧЕТВРТИ	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	21- 24*	792-900*
2.	Допунска настава	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ЧЕТВРТИ	
		нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК

Фонд часова: 180 часова годишње / 5 часова недељно

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Српски језик

Редни бр. теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p><i>ЈЕЗИК</i></p> <p>Граматика</p> <p>Обнављање и утврђивање знања усвојених у претходним разредима. Уочавање речи које у говору и писању мењају свој основни облик (променљиве речи) - без дефиниција и захтева за променом по падежима и временима. Уочавање речи које задржавају свој основни облик у свим ситуацијама (непроменљиве речи) без именована врста тих речи.</p> <p><i>Реченица</i> - појам глаголског предиката (лични глаголски облик); уочавање речи и групе речи (синтагма) у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин. Појам субјекта; уочавање речи у функцији атрибута уз именицу и именичког скупа речи (именичка синтагма). Ред реченичних чланова у реченици.</p> <p><i>Именице</i> - збирне и</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; систематска вежбања;</p> <p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, упућивање на служење правописом и правописним речником чести, разноврсни и различити облици писмених вежби; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; аналитичко-синтетичка вежбања</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>-започиње реченицу велики словом</p> <p>- пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља</p> <p>- употребљава тачку, упитник и узвичник</p> <p>пише по диктату</p> <p>-препознаје главне делове реченице</p> <p>-препознаје глаголе и именице</p> <p>-разликује глаголске облике</p> <p>-разликује род и број именица</p> <p>Дели речи на слоге</p> <p>Правилно обликује слова латинице</p> <p>Чита текстове на латиничном писму</p>	<p>-поступно и систематично упознавање граматике и правописа</p> <p>упознавање језичких појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима</p> <p>-појам глаголског предиката, уочавање речи и групе речи у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин</p> <p>разликовати род и број именице</p> <p>усвајање збирних и градивних и њихово препознавање</p>

<p>градивне; род и број - појам и препознавање.</p> <p><i>Придеви</i> - присвојни и градивни - уочавање значења, рода и броја у реченици.</p> <p><i>Заменице</i> - личне; род и број личних заменица; лична заменица у функцији субјекта у реченици - појам и препознавање.</p> <p><i>Бројеви</i> - главни (основни) и редни - појам и препознавање у реченици.</p> <p><i>Глаголи</i> - појам и основна значења презента, перфекта и футура; вежбе у реченици заменом глаголских облика у времену, лицу и броју.</p> <p>Управни и неуправни говор.</p> <p>Утврђивање и систематизација садржаја обрађених од I до IV разреда.</p> <p>Правопис</p> <p>Употреба великог слова у писању: имена држава и покрајина и њихових становника; имена насеља (градава, села) и њихових становника.</p> <p>Писање управног и неуправног говора (сва три модела).</p> <p>Наводници. Заграда.</p>				<p>усвајање основних и редних бројева, препознавање у реченици овладавање основним знањима о презенту, перфекту и футуру, вежбање у реченици заменом глаголских облика у времену лицу и броју</p> <p>усвајање управног и неуправног говора</p> <p>-употреба великог слова у писању имена држава, покрајина, насеља и њихових становника</p> <p>-записивање управног и неуправног говора, наводници и, заграда, писање присвојних придева, писање</p>
--	--	--	--	--

	<p>Писање присвојних придева изведених од властитих имена (-ов/-ев, -ин/-ски).</p> <p>Писање сугласника ј у придевским облицима на -ски, и у личним именима и презименима.</p> <p>Писање скраћеница типа: итд., сл., нпр. и скраћеница које означавају имена држава.</p> <p>Понављање, увежбавање и проверавање оспособљености ученика за примену обрађених правописних правила.</p> <p>Ортоепија</p> <p>Уочавање наглашених и ненаглашених речи: вежбе у изговарању акценатских целина. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору ученика.</p> <p>Изговор свих сугласника и гласовних група у складу са књижевнојезичком нормом ч, ћ, ц, ђ, х; - дс - (људских), - ио, - ао итд.</p> <p>Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика.</p>				сугласника ј у придевским облицима на ски и у личним именицама и презименима
2.	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p> <p>Лектира</p> <p><i>Лирика</i></p> <p>Народна песма: <i>Надјњева се момак и девојка</i></p>	индивидуални, фронтални, рад у пару,	Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстри	- чита текстове - увежбава - логичко	-уочавати врсте књижевног дела - разликовати

	<p>Народна песма: <i>Јеленче</i> Јован Јовановић Змај: <i>Циганин хвали свога коња</i> Војислав Илић: <i>Јесен</i> Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i> Душан Радовић: <i>Плави зећ</i> Драган Лукић: <i>Друг другу</i> Мирослав Антић: <i>Јуначка песма</i> Бранислав Црнчевић: <i>Мрав добра срца</i> Бранко Ћопић: <i>Мјесећ и његова бака</i> Стеван Раичковић: <i>Ка да то буде</i> Милован Данојлић: <i>Трешња у цвету</i> Добрица Ерић: <i>Свитац тиеничар и воденичар</i> Љубивоје Ршумовић: <i>Аждаја своје чеду тепа</i> Избор из поезије Милована Данојлића Федерико Гарсија Лорка: <i>Луцкаста песма</i> <i>Епика</i> Народна песма: <i>Јетрвица адамско колена</i> Народна песма: <i>Стари Вујадин</i> Народна приповетка: <i>Међед, свиња и лисица</i> Народна бајка: <i>Пепељуга</i> Народна прича: <i>Најбоље задужбине</i> Јанко Веселиновић: <i>Град</i></p>	<p>кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, коришћење погодног полазног текста;</p>	<p>ра, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>- читање препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике - доживљава и разумева садржај књижевних текстова</p>	<p>- позитивне и негативне јунаке - разликовати стварно од имагинарног - издвајати главне актере, време и место радње изражавати сопствени утисак и став о прочитаном</p>
--	--	---	---	---	---

<p>Исидора Секулић: <i>Позно јесење јутро</i> Мирослав Демак: <i>Виолина</i> Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> Бранко В. Радичевић: <i>Прича о дечаку и Месецу</i> Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i> Гроздана Олујић: <i>Олданини вртви и друге бајке</i> (избор) Светлана Велмар-Јанковић: <i>Књига за Марка (Златно јагње, Стефаново дрво)</i> Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно паче</i> Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> Луис Керол: <i>Алиса у земљи чуда</i> Браћа Грим: <i>Трнова ружица</i> Антоан де Сент Егзипери: <i>Мали принц</i> (одломак) Михаел Енде: <i>Бескрајна прича</i> (одломак) <i>Драма</i> Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i> Александар Поповић: <i>Пепељуга</i> Добрица Ерић: <i>Чик, да погодите због чега су се посвађали два златна брата</i> <i>Допунски избор</i> Поред наведених дела,</p>				
---	--	--	--	--

<p>наставник и ученици слободно бирају најмање три, а највише још пет дела за обраду.</p> <p><i>Научно-популарни и информативни текстови</i> Милутин Миланковић: <i>Кроз васион Михајло</i> Пупин: <i>Од паињака до научењака (одломак)</i> Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу.</p> <p>Читање текста Читање наглас и у себи као увод у разговор о тексту. Усмерено читање (с претходно датим задацима): откривање карактеристика ликова (попуци, речи, изглед, особине), радњи, догађаја, природних појава и описа; уочавање језичко-стилских слика.</p> <p>Читање усклађено с врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научно-популарни, новински итд.).</p> <p>Подстицање ученика на варијације у темпу, јачини и интонацији гласа и на логичко паузирање при читању.</p> <p>Усмерено читање у себи: брзо схватање садржине,</p>				
---	--	--	--	--

<p><i>тражење одговарајућих података о лику, опису, осећањима и начину њиховог приказивања. Казивање напамет научених поетских и прозних целина и одломака. Сценске импровизације.</i></p> <p>Тумачење текста</p> <p><i>Уочавање и тумачење песничких слика, тока радње, главних ликова и основних порука у књижевном делу. Уочавање значајних појединости у опису природе (откривање чулних дражи: визуелних, акустичких, кинетичких, тактилних, мирисних и других). Указивање на значајна места, изразе и речи којима су изазвани поједини утисци у поетским, прозним и драмским текстовима. Уочавање и именоване садржинских целина у прозним текстовима; стварање плана. Запажање чинилаца који у разним ситуацијама делују на поступке главних јунака (спољашње и друштвене околности, унутрашњи подстицаји - осећања, намере, жеље). Уочавање и</i></p>				
--	--	--	--	--

<p>тумачење израза, речи и дијалога којима су приказани поступци, сукоби, драматичне ситуације и њихови узроци, решења и последице.</p> <p>Књижевни појмови</p> <p>Лирика</p> <p>Основни мотив и споредни мотиви у лирској песми.</p> <p>Визуелни и аудитивни елементи у песничкој слици. Песничка слика као чинилац композиције лирске песме.</p> <p>Дужина стиха према броју слогова - препознавање.</p> <p>Понављања у стиху, строфи, песми - функција.</p> <p>Персонификација као стилско средство.</p> <p>Сликовитост као обележје песничког језика.</p> <p>Обичајне народне лирске песме - основна обележја.</p> <p>Лирска песма - основна обележја.</p> <p>Епика</p> <p>Тема и идеја у епском делу.</p> <p>Фабула: хронолошки редослед догађаја, елементи фабуле (увод, заплет, расплет).</p> <p>Односи међу ликовима; основни типови (врсте) карактеризације.</p> <p>Приповедач, приповедање;</p>				
--	--	--	--	--

	<p>дијалог, монолог, опис у епском делу.</p> <p>Прича и роман - разлике.</p> <p>Роман за децу - основна обележја.</p> <p>Драма</p> <p>Ликови у драмском делу.</p> <p>Ремарке (дидаскалије).</p> <p>Драмска радња - у и векове (одломак)</p>				
3.	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <p>Основни облици усменог и писменог изражавања</p> <p>Препричавање текста са променом граматичког лица. Препричавање са изменом завршетка фабуле. Препричавање текста у целини и по деловима - по датом плану, по заједнички и самостално сачињеном плану.</p> <p>Причање у дијалогској форми; уношење дијалога, управног говора у структуру казивања - по заједнички и самостално сачињеном плану. Причање према самостално одабраној теми.</p> <p>Настављање приче инспирисане датим почетком. Састављање приче по слободном избору мотива.</p> <p>Описивање слика које приказују пејзаже,</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, обим тумачења текста прилагодити сложености његове унутрашње структуре;</p> <p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, састављање прича на основу слика, заједничко препричавање и први облици самосталног писаног изражавања</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>- активно учествује у причању</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и умерено препричава, прича - рецитије - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица <p>реализује једноставније говорне улоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - саставља реченице - прави самостални речник - саставља причу 	<p>- слободно и усмерено препричавати догађаје и доживљаје</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и усмерено препричавати једноставне текстове - слободно и подстицајно описивати предмете и појаве <p>суштински импровизовати текст</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и усмерено описивати догађаје, доживљај и предмет

<p>ентеријере, портрете. Описивање сложенијих односа међу предметима, бићима и појавама. Извештавање о обављеном или необављеном задатку у школи или код куће - у облику одговора на питања. Усмена и писмена вежбања <i>Ортоепске вежбе:</i> увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, брзалица, загонетака, питалица, краћих текстова; слушање звучних записа, казивање напамет лирских и епских текстова; снимање казивања и читања, анализа снимка и вредновање. <i>Диктати:</i> са допуњавањем, изборни, слободни, контролни диктат. <i>Лексичке и семантичке вежбе:</i> грађење речи - формирање породица речи; изналажење синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и туђице - њихова замена језичким стандардом; основно и пренесено значење речи.</p>			<ul style="list-style-type: none"> - пише честитку и писма - решава ребусе - пише по диктату- аутодиктату 	<ul style="list-style-type: none"> - писати кратке текстове са различитим наменама правилно писати по диктату- аутодиктату
--	--	--	--	--

<p><i>Синтаксичке и стилске вежбе:</i> састављање и писање реченица према посматраним предметима, слици и заданим речима; састављање и писање питања о тематској целини у тексту, на слици, у филму; писање одговора на та питања.</p> <p>Преписивање реченица у циљу савладавања правописних правила.</p> <p>Коришћење уметничких, научнопопуларних и ученичких текстова као подстицаја за сликовито казивање. Вежбе за богаћење речника и тражење погодног израза.</p> <p>Уопштено и конкретно казивање. Промена гледишта. Уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору.</p> <p>Отклањање празнословља и туђица. Отклањање нејасности и двосмислености.</p> <p>Увежбавање технике израде писменог састава: анализа теме, одређивање њеног тежишта; посматрање, уочавање и избор грађе; распоређивање</p>				
--	--	--	--	--

	<p>појединости; елементи композиције. Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка - по два у првом и другом полугодишту. Један час за израду и два часа за анализу задатака и писање побољшане верзије састава.</p>				
--	---	--	--	--	--

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	МИРИШЕ ЈЕСЕН	22	14	2	6
2.	ТРИ САМ ЗЕМЉЕ ПРЕЛАЗИО	20	11	2	7
3.	ЊИХОВА ДЕЛА НАС СНАЖЕ	22	14	1	7
4.	СНЕЖНИ ТРАГ	22	10	3	9
5.	КАО ЗЛАТНО ЈАГЊЕ	8	4	/	4
6.	У ЗЕМЉИ ЧУДА	20	10	1	9
7.	КО У ГОРИ ЦВЕЋЕ ШАРЕНО	20	8	4	8
8.	ПРОЛЕЋНИ НЕМИР	17	7	2	8
9.	БЕСКРАЈНА ПРИЧА	18	7	3	8
10.	НАДЖЊЕВА СЕ	11	3	/	8
	Укупно:	180	88	18	74

МАТЕМАТИКА

Фонд часова :180 часова годишње / 5 часова недељно

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика

Ред. бр. теме	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p align="center">Скуп природних бројева Писање и читање природних бројева у декадном систему.</p> <p>Бројевна полуправа. Рачунске операције у скупу природних бројева и њихова основна својства (изражена формулом). Зависност збира, разлике и производа од чланова. Изрази са више операција. Једначине и неједначине раније упознатих облика Решавање текстуалних задатака.</p>	индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем . Упознавање са писањем и читањем природних бројева у декадном систему - Упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања; Решавање једначина и нејдначина раније упознатих облика Примена на конкретним примерима. Рад на текстуалним задацима	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - математички се изражава - рачуна примењује стечено знање 	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> . - успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему; - упознају скуп природних бројева; - науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе; - умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција; - упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима); - примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица;

					<ul style="list-style-type: none"> - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција; - знају да решавају једноставније једначине и неједначине (узнатих облика) у скупу природних бројева; - успешно решавају задатке дате у текстуалној форми; - упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;
2.	<p style="text-align: center;">Мерење и мере Мере за површину.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Мерење предмета из околине; - Вежбање и процењивање од ока; - Претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, индивидуални, фронтални, рад у пару кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће; ; 	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разликује - именује - открива релације и изражава их - упоређује -уочава - посматра - групише - пребројава - броји 	<p>знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадра;</p> <p>- упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању</p>
3	Површина	Површина квадрата и	Планира,	- упоређује	<u>Знати:</u>

	<p>Површина правоугаоника и квадрата. Површина коцке и квадра</p>	<p>правоугаоника, коцке Израчунавање површине индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће;</p>	<p>осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- мери и процењује - примењује стечена знања прави моделе</p>	<p>површине квадрата, правоугаоника, квадра и коцке. израчунават и површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра; - коректно записивати решење задатка (у свесци или на табли); - користити уџбеник</p>
--	---	---	---	--	--

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	136	50	86	/
2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	12	4	8	/
3.	ПОВРШИНА	32	12	20	/
		180	66	124	/
		Укупно:	180		

ПРИРОДА И ДРУШТВО

(ФОНД: 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ/ 2 ЧАСА НЕДЕЉНО)

Општи циљ наставног предмета *Природа и друштво* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Циљеви и задаци:

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају и домовини
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења
- развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности
- развијање елемената логичког мишљења
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења
- оспособљавање за сналажење у простору и времену
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима
- развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
- чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Природа и друштво

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Моја домовина-део света</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основне одреднице државе (територија, становништво, симболи ...) - Основне одреднице државе Србије (територија, границе, становништво, главни град, симболи) - Развој модерне српске државе (период деветнаестог и двадесетог века) - Стратешки положај Србије - физичко-географски и саобраћајно-географски (у државној заједници СЦГ, на Балканском полуострву, Европи и свету). - Природно-географске одлике Србије: <i>рељеф, воде и клима</i> наше домовине. <i>Рељеф</i> (Панонска низија, низије у долинама река и котлина, брдско-планински предели, највеће планине) <i>воде</i> (најдуже реке, сливови, природна и вештачка језера, бање) <i>клима</i> (одлике умерене климе) - Угрожена и заштићена подручја у Србији (национални паркови, резервати споменици природе) - Становништво Србије: природно кретање становништва (број, густина насељености, миграције); структуре становништва (старосна, образовна; национална, верска, језичка ...) - Грађење демократских односа (упознати правила која регулишу узајамна права и обавезе државе и грађана) 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи, посета музеју</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама; -развијање осећаја припадности, неговање националног идентитета - развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу

	<p>- Очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину (неговање идентитета, развијање толеранције и свести о припадности мултиетничком, мултикултуралном и мултиконфесионалном свету)</p> <p>- Ми смо деца једног Света - <i>Конвенција о правима детета</i></p>				
<p>2.</p>	<p>Истражујемо природне појаве</p> <p>-Истраживање и уочавање узрочно-последичних веза, издвајање параметара, њихов међусобни однос, оглед</p> <p>- Правила која важе за сва кретања (покретање, заустављање, промена брзине...); систематизација досадашњих знања и провера параметара.</p> <p>- Шта и како утиче на пређено растојање неког предмета; падање различитих предмета; клизање и котрљање наниже; шта утиче на брзину кретања клатна?</p> <p>- Од чега зависи величина сенке?</p> <p>- Како висина ваздушног стуба (ниво воде у чаши) утиче на висину звука?</p> <p><i>Испитивање својстава материјала</i></p> <p>- Материјали и њихова својства: <i>механичка, топлотна, електрична, магнетна, растворљивост</i></p> <p>- Који се предмети (материјали) најбоље наелектришу, а који најбоље проводе електричну струју Како то утврдити?</p> <p>- Како повећати или смањити дејство магнета?</p> <p>- Материјали и светлосна пропустљивост</p> <p>- Који материјали најбоље проводе топлоту?</p> <p>- Испитивање растворљивости материјала (уочавање разлика у растворљивости чврстих, течних и гасовитих материјала у води)</p> <p>- Смеше - идентификовање и описивање смеша у окружењу (вода у природи, ваздух, земљиште, храна...)</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<p>-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације</p>	<p>-посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише - уочава -разликује -сакупља -игра се</p>	<p>-осамостаљивање приликом извођења огледа -повезивање садржаја са свакодневним искуственим сазнањима -уочавање узрочно-последичних веза - слободно исказивање својих запажања</p>

	<p>- Раздвајање састојака смеше различитим поступцима, који се бирају на основу својстава састојака (просејавањем, цеђењем, испаравањем воде из раствора...)</p> <p><i>Промене материјала</i></p> <p>- Повратне и неповратне промене материјала</p> <p>- Идентификовање промена материјала при којима настају други материјали, различитих својстава (сагоревање, рђање, труљење, кување...)</p> <p>- Сагоревање материјала - ваздух (кисеоник), запажање промена при сагоревању</p> <p>- Запаљиви материјали, ознаке за запаљиве материјале; опасност и заштита од пожара, гашење пожара</p> <p><i>Где све запажамо и користимо оно што смо научили о:</i> различитим облицима кретања, електричним појавама, магнетима, светлосним појавама, различитим својствима и променама материјала</p>				
<p>3.</p>	<p>Рад, енергија, производња и потрошња</p> <p>- Рад - свесна активност човека (поредити рад људи и активности различитих животиња)</p> <p>- Утицај природних и друштвених фактора на живот и рад људи</p> <p>- Природна богатства и њихово коришћење (ресурси, технологије, производи, рационална производња и потрошња, рециклажа, ревитализација)</p> <p>- Ресурси: воде, горива, руде и минерали, земљиште, шуме, биљни и животињски свет</p> <p>- Природне сировине - примена: (кухињска со, гипс, мермер...)</p> <p>- Прерада природних сировина - технологије добијања метала, папира, гуме... Прерада воде и добијање здраве хране</p> <p>- Сунце, ваздух, вода - обновљиви извори енергије</p> <p>- Угаљ, нафта, гас - необновљиви извори</p>	<p>кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи,</p>	<p>-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика</p>	<p>-посматра -описује -истражује -ствара -групише -уочава -разликује -сакупља -игра се</p>	<p>-схватање значаја рада за човека -уознавање природних ресурса, као и схватање значаја рециклаже -уознавање различитих извора енергије -уознавање различитих делатности људи</p>

	<p>енергије, заштита животне средине</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољно искоришћени и еколошки извори енергије - Делатности људи у различитим крајевима Србије (равничарским, котлинским, брдско-планинским; селу и граду) - Производња и услуге, пласман и тржиште, понуда и потражња, трговина и потрошња (маркетинг) - Рад, производња, потрошња и одрживи развој (увидети везе између коришћења ресурса, примењених технологија и одрживог развоја) 		<ul style="list-style-type: none"> -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 		
<p>4.</p>	<p>Сусрет са природом <i>Биљни и животињски свет у Србији</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање живог света на основу сличности и разлика (подела на царства) - Флора наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене биљке; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација) - Фауна наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене животиње; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација) - Домаће животиње и гајене биљке (значај, потребе и могућности; потенцијали за производњу здраве хране) - Природне појаве, прилагођавање: посматрање, запажање, праћење и бележење на различите начине неких адаптивних промена и понашања (рађање, цветање, плодоношење, лињање - митарење, сеобе...) <p><i>Човек део природе</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Човек, део природе - свесно и друштвено биће - Спознаја себе, уочавање полне различитости - Основи здравог живљења - како могу да утичем на квалитет живота (исхрана, хигијена, одевање, становање, здравствена култура...) - Одговоран однос према себи и другима (вршњацима, старим лицима, болесним лицима, кућним љубимцима, напуштеним 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -сналази се у простору и времену -истражује -ствара -игра се -бележи -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање флоре и фауне наше земље , разноврсности, богатства, али и сагледавање значајне улоге човека у заштити и обнављању живог света -сагледавање човека као друштвеног бића -развијање навика здравог живљења -развијање одговорног односа ка другима и свом окружењу -развијање толерантности, солидарности

	животињама...)				
5.	<p>Осврт уназад-прошлост</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трагови прошлости (пратити трагове прошлости: своје и своје породице, насеља - краја у коме живим) - Временска лента (временски одредити векове, констатовати неке типичне карактеристике векова) - Лоцирање догађаја - датума (сналазити се на временској ленти: лоцирати догађаје, датуме; одредити време, животно доба својих родитеља и њихових предака; одредити неке познате савременике, на временској ленти обележити животни период неких знаменитих (познатих) личности и одредити њихове савременике из истих и различитих области као и претходнике и следбенике из истих области (ликовне ствараоце, музичке, књижевнике, спортисте, глумце...) - Хронологија различитих научних открића (рецимо из области медицине у прошлом веку) - Начин живота у средњем веку - информисати се о различитим животним ситуацијама људи у средњем веку на територији Србије: село - град, живот некад и сад (становање, исхрана, рад, дечије игре, школовање, понашање, ратовање...) - Прошлост српског народа (упознати се са значајним догађајима из националне прошлости: сеобе Срба, простор на коме су Срби живели, Први и Други српски устанак...) - Уочити везу између историјских збивања у свету и код нас (Први и Други светски рат...) - Стварање што објективније слике о догађајима из прошлости коришћењем различитих историјских извора - На временској ленти хронолошки одредити развој (<i>континуитет</i> и <i>дисконтинуитет</i>) 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -сналази се у простору и времену -истражује -ствара -игра се -бележи -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - сналажење у времену и простору -схватање хронологије и кретање кроз време - упознавање са значајним догађајима из националне прошлости и лоцирање на временској ленти

државе Србије и упознати се са њеним
владарима, почев од лозе Немањића па све до
данас

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	МОЈА ДОМОВИНА-ДЕО СВЕТА	17	8	3	6
2.	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	12	1	/	11
3.	РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	18	8	2	8
4.	СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ	10	5	1	4
5.	ОСВРТ УНАЗАД-ПРОШЛОСТ	15	9	1	5
	Укупно:	72	31	7	34

ЛИКОВНА КУЛТУРА

(ФОНД : 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО)

Циљ наставног предмета *Ликовна култура* јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Ликовна култура

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Колаж,фротаж, деколаж и асамблаж (површински и тродимензионални колаж) 1. Колаж (дводимензионални - површински колаж) Појмови: колаж, фротаж, деколаж, асамблаж 2. Фротаж (површинске игре) 3. Деколаж (наслојавање, доцртавање, досликавање...) 4. Асамблаж (тродимензионални колаж, инсталације, проширени медији...)</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, учествовање на изложбама(конкурсима)</p>	<p>-демонстрира, -бележи -презентује -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације</p>	<p>-опипава -црта -слика -изражава -посматра -описује -истражује -ствара - уочава -разликује -лепи</p>	<p>-развити способност за опажање облика, величина, положаја облика у простору -развијати креативност и оригиналност у раду -усвајање и увежбавање техника израде колажа,асамблажа, фротажа и деколажа</p>
2.	<p>Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни -Компоновање апстрактних облика у простору према положеној, косој или усправној линији -Организација</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи учествовање на</p>	<p>-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -демонстрира, -бележи -презентује</p>	<p>-посматра -комуницира -закључује -црта - слика -креира -описује -истражује -ствара</p>	<p>- развијати креативност и оригиналност -увежбавање техника акварел,пастел, темпера</p>

	<p>бојених облика у односу на раван у простору</p> <p>-Организација тродимензионалних облика у простору и на равни</p> <p>-Појмови: акварел, пастел, темпера</p>	<p>тематским конкурсима...</p>	<p>-сарађује</p> <p>-координира</p> <p>-посматра</p> <p>-даје упутства,</p> <p>-израђује наставни материјал</p> <p>-усклађује рад са индивидуалним способностима ученика</p> <p>-мотивише</p> <p>-охрабрује ученике</p> <p>-даје повратне информације</p>	<p>- уочава</p> <p>-разликује</p>	
3.	<p>Сликарски материјали и технике</p> <p>-Карактеристике акварел технике</p> <p>-Карактеристике пастелних боја и креды у боји (суви пастел и воштани пастел)</p> <p>-Карактеристике темпера боја</p> <p>-Појмови: материјали и технике</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, учествовање на изложбама(конкурсима) настава у природи</p>	<p>-планира</p> <p>-осмишљава</p> <p>-објашњава</p> <p>-упућује</p> <p>-подстиче</p> <p>-коригује</p> <p>-демонстрира,</p> <p>-бележи</p> <p>-презентује</p> <p>-сарађује</p> <p>-координира</p> <p>-посматра</p> <p>-даје упутства,</p> <p>-израђује наставни материјал</p> <p>-усклађује рад са индивидуалним способностима ученика</p> <p>-мотивише</p> <p>-охрабрује ученике</p> <p>-даје повратне информације</p>	<p>-посматра</p> <p>-описује</p> <p>-истражује</p> <p>-ствара</p> <p>- уочава</p> <p>-разликује</p> <p>-опипава</p> <p>-црта</p> <p>-слика</p> <p>-изражава</p>	<p>-практично примењивати своју креативност и оригиналност</p> <p>-увежбавање техника акварел,пастел,темпера,воштаних боја</p>
4.	<p>Основне и изведене боје</p> <p>-Црвена + жута = наранџаста</p> <p>-Црвена + плава = љубичаста</p> <p>-Жута + плава =</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, учествовање на</p>	<p>-планира</p> <p>-осмишљава</p> <p>-објашњава</p> <p>-упућује</p> <p>-подстиче</p> <p>-коригује</p> <p>-демонстрира,</p>	<p>-посматра</p> <p>-истражује</p> <p>-закључује</p> <p>-црта и слика</p> <p>-ствара</p> <p>- уочава</p> <p>-разликује</p>	<p>-усвајање појмова основне и изведене боје</p> <p>-схватање поступка добијања изведених боја</p> <p>-примењивати</p>

	зелена Појмови: основне боје, изведене боје	изложбама(конкурсима) настава у природи	-бележи -презентује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације		стечено знање уз креативност
5.	Линија,површина, волумен,боја, простор 1. Линија - простор 2. Површина - простор 3. Волумен - простор 4. Боја - простор 5. Линија, површина, волумен, боја - простор Појмови: волумен	Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима.....	-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -демонстрира, -бележи -презентује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације	-посматра -додирује -закључује -црта -слика -обликује	-развијати осећај за положај,облик,боју, -схватање и разумевање појмова линија-простор, волумен простор , површина-простор, боја –простор, -практично примењивати своју креативност и оригиналност -развијати способност за опажање природне и вештачке светлости и сенке
6.	Амбијент-сценски простор 1. Идејна решења за израду маски 2. Израда маски	Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење,	-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче	-посматра -комуницира -закључује -креира -описује	-стицати знања о о сценском простору, начину израде маски, костима сцене -развијати моторичке

	<p>3. Израда сцене 4. Предлог за кореографију, музику, костим 5. Израда сцене 6. Реализација по групама или у целини</p> <p>Појмови: амбијент и сценски простор</p>	<p>вршњачко подучавање</p>	<ul style="list-style-type: none"> -коригује -демонстрира, -бележи -презентује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -истражује -ствара -уочава -разликује -обликује 	<p>способн</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењивати своју креативност и оригиналност кроз израду сопственог дизајна
--	---	----------------------------	--	---	---

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	БОЈА - Мој свет боја	18	3	/	15
2.	ТЕКСТУРА - Кад дотакнем ја осетим	8	2	/	6
3.	ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНОМ ПРОСТОРУ И РАВНИ – КОЛАЖ, ДЕКОЛАЖ И АСАМБЛАЖ – Додајем, одузимам, спајам, стварам	10	2	/	8
4.	МАШТА - Моја машта, моји снови	4	1	/	3
5.	АМБИЈЕНТ, СЦЕНСКИ ПРОСТОР - Дечји театар	8	1	/	7
6.	СВЕТЛИНА И ГРАФИКА – Отисци у боји	2	1	/	1
7.	СИМБОЛ И ЗНАК - Мој знак	2	1	/	1
8.	ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА - Говор моје слике	6	1	/	5
9.	УМЕТНИЧКО НАСЛЕЂЕ - Путовање кроз уметност	4	2	/	2
10.	СТРИП, ФОТОГРАФИЈА, ФИЛМ - Светлопис	10	2	/	8
	Укупно:	72	16	/	56

МУЗИЧКА КУЛТУРА

(ФОНД ЧАСОВА: 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО)

Циљ наставног предмета *Музичка култура* је развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци овог наставног предмета су:

- неговање способности извођења музике (певање/свирање)
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа
- развијање критичког мишљења
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Музичка култура

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Извођење музике</p> <p>а) Певање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Певање песама (учење по слуху и учење песме са нотног текста) различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике, које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. Пожељно је повезивање садржаја песама са садржајима осталих наставних предмета (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...) - Певање и извођење музичких игара (игре уз покрет, дидактичке игре) - Певање наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености <p>б) Свирање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Свирање пратње за бројалице, песме, игре на ритмичким дечјим инструментима - Свирање песама на мелодијским инструментима 	<p>индивидуални, фронтални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације -демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> -уочава -слуша -пева -изражава се -комуницира -истражује -свира 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности - разумевање музичког изражавања - певање једноставних песама - разликовање звукова које ствара глас и музички инструменти - креирање једноставне пратње -измишљање покрета уз музику -свирање на дечјим музичким инструментима

	Орфовог инструментаријума - На основу искуства у извођењу музике, препознати и свирати делове песама				
2.	Слушање музике - Слушање вокално-инструменталних композиција за децу и кратких инструменталних композиција различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича - Слушање народних песама и игара У слушаним примерима препознати различите тонске боје (гласове и инструменте), различит темпо, динамичке разлике, различита расположења на основу изражајних елемената, као и композицију коју су слушали, а на основу карактеристичног одломка	индивидуални, фронтални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву	-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације -демонстрира	-слуша -изражава -уочава -истражује -закључује	-разликовање звукова музичких инструмената -уознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа -оспособљавање ученика да уоче вредности и улогу музике у свакодневном животу
3.	Стварање музике - Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи при том различите изворе звука (глас, тело, Орфов инструментаријум) - Креирање покрета уз музику коју певају или слушају ученици - Смишљање музичких	певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву, индивидуални, фронтални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање	-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са	-слуша -изражава -истражује -ствара -свира -пева -игра	-развијање креативности користећи глас и тело -импровизовање ритмичког дијалога на различитим изворима музике

	<p>питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених двотактних мотива</p> <ul style="list-style-type: none">- Импровизација мелодије на задани текст- Импровизовање дијалога на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума		<p>индивидуалним способностима ученика</p> <ul style="list-style-type: none">-мотивише-охрабрује ученике-даје повратне информације-демонстрира		
--	---	--	---	--	--

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обработку	утврђи- вање	остале типове часова
1.	ПЕВАЈМО СВИ-ДО,РЕ,МИ	13	11	1	1
2.	ЗАСВИРАЈМО ЗАЈЕДНО	8	1	5	2
3.	ОТВОРИМО МУЗИЧКУ КУТИЈУ	9	7	1	1
4.	КРЕНИМО У МУЗИЧКО СТВАРАЊЕ	6	2	2	2
	Укупно:	36	21	9	6

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

(ФОНД : 108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ/ 3 ЧАСА НЕДЕЉНО)

Циљ наставног предмета *Физичко васпитање* јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Физичко васпитање

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Атлетика Техника трчања: Рад на техници трчања у месту и у кретању. Рад руку са савијеним лактовима (напред, напред шака до висине браде, а назад 5 до 10 cm иза зглоба кука). Стопала паралелна и трчи се на предњем делу стопала. Труп усправан, глава подигнута и дисање слободно (на нос и на уста). Варијанта трчања: напред, бочно и леђима окренути у правцу кретања. Трчање краћим и дужим кораком (уз нагиб трчи се кратким кораком и на предњем делу стопала). Код крос трчања и на слободним површинама (трава, шума и сл.) обратити пажњу на неравнине због</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи, излети, кросеви, шетње, такмичења</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматрају -ходају и трче на различите начине -раде вежбе обликовања -играју се дечјих игара -ходају и трче користећи препреке -брзо трче из различитих положаја -скаче у месту на различите начине и у различитим положајима -скаче у кретању на различите начине -скаче у даљ -скаче у вис 	<ul style="list-style-type: none"> -задовољавати основне дечје потребе за кретањем и игру -подстицати раст, развој и правилно држање тела -вешто изводити једноставне форме кретања и примењивати у играма

могућих
повреда.
Савлађивање брзог
трчања кроз убрзања (2
до 3 убрзања на 30-40 m).
Техника високог и
ниског старта. Спринт на
деоницама до 50 m.
За развој издржљивости
користити интервални
метод рада, умереног
интензитета (нпр. на
стази дужине највише до
800 метара наизменично
100 m
трчања, 100 m ходања,
или у укупном трајању
од 5 до 10 минута).
Скок увис
Усавршавање
прекорачене технике на
већим висинама.
Скок удаљ
Усавршавање технике
згрчне и предвежбе за
технику увинућа.
Бацање
Бацање лоптице од 200
грама у даљ јачом и
слабијом руком,
техником из места
и техником из залета.
Бацање медицинке од 2
kg. Са две и једном
руком на
различите начине
(напред, увис и назад
преко главе).

	Штафетно трчање Игре, деонице до 20 m са додиром (рука додирне раме, леђа, руку).				
2.	<p>Вежбе на справама и тлу Одређене вежбе, које су предвиђене за ученике могу изводити и ученице (паралелни разбој, кругови, коњ са хватаљкама). Индивидуални приступ ученицима постиже се диференцираним приступом, на свакој справи посебно. Тло (ученици и ученице): 1) поновити обавезни састав (комбинацију вежби) из трећег разреда; 2) колут напред до чучња, окрет у чучњу за 180 и спојено (у даљем тексту и сл.) колут назад до чучња; 3) суножним одразом колут напред преко препреке; 4) став на шакама уз помоћ; 5) предвежбе за претупором странце; 6) из лежања на леђима мост и поново лећи на леђа (уз помоћ - после мостова</p>	Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи, излети, кросеви, шетње, такмичења	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	-ради вежбе на справама у складу са могућностима и способностима	<ul style="list-style-type: none"> -развијати моторичке способности -развијати координацију, гинкост и експлозивну снагу -научити да се избегне ситуација у којој се може повредити -социјално се прилагођавати на колективан живот и рад -неговати упорност, издржљивост, општу спретност и сналажљивост

урадити претклоне); 7) вага претклоном и занужењем. 8. Комбинације савладаних вежби (обавезни састав из првог, другог и трећег разреда допунити новим вежбама, диференцирано према полу и способностима ученика

Прескок (ученици и ученице): 1) поновити припремне вежбе за прескок, прво фазу доскока; 2) припремне вежбе за разношку и разношка преко козлића 110 cm.

Двовисински разбој (уколико школа нема справу, ученице могу вежбати на једној притки разбоја, вежбе у вису извести на вратилу, а вежбе у упору на дочелном вратилу): 1) одразом једне ноге узмак до упора предњег и сп. зањихом саскок; 2) испод више притке, лицем према нижој притки наскок у вис предњи (уз помоћ); клим и трећим климом

премах десном (левом) у вис лежећи јашући; прехват
разноручно до седа јашућег; потхватом десне (леве) саскок одношка са окретом за 90, завршити десним боком према разбоју.

Греда (ученице): поновити комбинације вежби и саставе из претходних разреда. У састав укомпоновати кораке уназад зибом почучњем, слободна нога поред греде; окрет у успону за 90° и саскок пруженим телом (чеоно).

Ученици: ходањем, трчањем, окретима и издржајима у одређеном положају треба да развијају осећај за равнотежу).

Паралелни разбој (ученици): 1) поновити вежбе из трећег разреда; 2) предњихом сед разножно пред рукама; приножити једном (левом) ногом до седа ван (удесно); саскок удесно десноручке са окретом за 180 (уз помоћ), доскок десним

боком према разбоју, 2) њих у упору; предњихом упор седећи разножно пред
рукама; саседом њих у упору предњем
Ученице: 2) њих у упору; предњихом упор седећи разножно пред рукама; саседом њих у упору предњем.
Вратило (ученици): поновити вежбе из трећег разреда: дочелно вратило:
наскок у упор предњи активни (са повишене површине или одскоком), зањихом саскок.
Кругови (ученици и ученице): дохватни кругови: 1) суножним одривом вис узнето, вис стражњи, саскок; 2. ученици: доскочни кругови: вис прости предњи, њих у вису уз помоћ
Коњ са хваталкама (ученици и ученице): 1) упор предњи активни; 2) упор стражњи активни; 3) упори мешовито одножно; 4. ученици: из упора предњег (стражњег) одножити

	<p>једном са преносом тежине у другу страну - исто са</p> <p>одножењем друге ноге - повезано (замаси)</p> <p>За напредније ученике обавезан састав за школско такмичење од првог до четвртог разреда.</p>				
3.	<p>Ритмичка гимнастика и народни плесови</p> <p>Окрети за 180° и 360° ослонцем на две и једној ноzi.</p> <p>Скокови: високо-далеки скок и повезивање са галопом.</p> <p>Вијача: повезивање галопа са дечјим поскоком и елементима</p>	<p>индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање; Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети, кросеви, шетње, настава у природи, такмичења</p>	<p>-планира</p> <p>-осмишљава</p> <p>-објашњава</p> <p>-упућује</p> <p>-подстиче</p> <p>-коригује</p> <p>-сарађује</p> <p>-координира</p> <p>-посматра</p> <p>-даје упутства,</p> <p>-израђује наставни</p>	<p>-посматра</p> <p>-скаче</p> <p>-прескаче вијачу</p> <p>-баца и хвата лопту</p> <p>-врти обруч</p>	<p>-развијати смисао за ритмичко и естетско изражавање (појединачно и колективно)</p> <p>-богатити кретни фонд плесовима и играма</p> <p>-неговати народну традицију и</p>

	<p>из претходног разреда Лопта: бацања и хватања повезати са равнотежама, окретима и скоковима и допунити обавезни састав из трећег разреда овим елементима. Обруч: замаси у бочној и чеоној равни са прехватањем и ниским избацивањем из руке у руку у месту и кретању (кораком, трчећи кораком и дечјим поскоком). Плесови: Српско коло. Једно коло из краја у којем се налази школа</p>	исл.)	<p>материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације</p>		<p>културу -развијати снагу мишића ногу -развијати координацију, гипкост и равнотежу -стицати моторичка умења у ритмици плесним вежбама и комбинацији вежбе равнотеже</p>
4.	<p>Основи спортских игара <i>Рукомет:</i> поновити основне вежбе држања лопте, хватања и додавања. Вежбе основа технике комбиновати са вежбама ситуације у игри; шутирање из места после вођења и заустављања; скок - шут <i>Кошарка:</i> поновити вежбе руковања лоптом и усложњавати вежбама "жонглирања"; вежбе хватања и додавања поновити и даље их примерити ситуацији</p>	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи; Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети, кросеви, шетње, настава у природи, такмичења исл.)</p>	<p>-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације</p>	<p>-баца лопту на различите начине -баца лопту у различите циљеве -води лопту у месту и ходању -додаје и хвата лопту на различите начине -примењује бацања и хватања у различитим играма</p>	<p>-стицати, усавршавати и примењивати моторичка умења -стицати и развијати свест о потреби здравља и чувања здравља -развијати такмичарски дух -развијати спретност, снагу мишића ногу и издржљивост -овладавање правилима основних спортских игара</p>

њихове примене у
основној тактици
одбране и напада;
шутирање испод коша
после
вођења и заустављања са
леве и десне стране ;
двокорак
Одбојка: поновити вежбе
додавања прстима из
претходног разреда; за
напредније ученике:
примена технике у
неколико ситуација игре;
додавање преко
главе и бочно. Игра
преко ниже мреже
(ластиша) на смањеном
терену 2:2 са
применом основне
технике
Фудбал: вођење лопте
праволинијско и са
променом правца;
примање лопте и
додавање лопте
различитим деловима
стопала; шутирање;
одузимање лопте; игра са
основним правилима за
мали фудбал.
Организовати такмичења
између група у одељењу
из све четири игре:
Здравствено васпитање:
- твоја физичка форма,
- лична хигијена и
хигијена здравља,

	<ul style="list-style-type: none">- правилна исхрана,- правилен ритам рада и одмора,- прва помоћ.				
--	---	--	--	--	--

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	АТЛЕТИКА	16	3	/	13
2.	ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	38	14	/	24
3.	РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ	10	3	/	7
4.	ОСНОВИ СПОРТСКИХ ИГАРА	23	13	/	10
5.	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	3	3	/	/
6.	ЕЛЕМЕНТАРНЕ И ШТАФЕТНЕ ИГРЕ	18	/	/	18
	Укупно:	108	36	/	72

Наставни предмет: Енглески језик

Наставни план и програм предмета објављен је у „Просветном гласнику“ бр. ____ од ____ год., а измене и допуне у броју ____ од ____ од

РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД	ПЛАН СЕ РЕАЛИЗУЈЕ У СЛЕДЕЋИМ ОДЕЉЕЊИМА
4.	2	72	4/1,2

УЧБЕНИЦИ: Happy Street 2, уџбеник, радна свеска Издавач: Oxford University Press, Stella Maidment, Lorena Roberts

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Teacher's book

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Свет око нас, Српски језик, Веронаука, Музичка култура, Грађанско васпитање

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче задовољство коришћења страног језика.

Општи стандарди

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Посебни стандарди

Разумевање говора

Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

Разумевање писаног текста

Ученик чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик самостално усмено изражава садржаје у вези са познатим темама.

Писмено изражавање

Ученик у писаној форми изражава краће садржаје у вези са познатим темама, поштујући правила писаног кода.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и са саговорницима размењује информације у вези са познатим темама поштујући социокултурне норме комуникације.

Знања о језику (под знањем о језику подразумева се функционално знање, односно способност ученика да језичке структуре правилно употреби у датој комуникативној ситуацији)

Препознаје основне принципе граматичке и социолингвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- разуме општи садржај кратких и прилагођених текстова после неколико слушања;
- разуме краће дијалоге (до 5 реплика/питања и одговора), прилагођене приче и песме у оквиру тема предвиђених програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа и адекватно реагује на појединачне делове усмених порука издвајајући битне информације (датум, време, место, особе, количину...);
- разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност итд.).

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- разуме краћи текст (до 50 речи), написане речи и реченице састављене углавном од познатих језичких елемената (речи и језичке структуре предвиђене програмом);
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама;
- разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност итд.).

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију;
- самостално даје информације о себи и окружењу;
- описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста, користећи усвојене језичке елементе и структуре.

Интеракција

Ученик треба да:

- у стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези са контекстом учионице, активностима у учионици, свакодневним активностима и договорима (у садашњости и будућности), као и догађајима из непосредне прошлости;
- размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену;
- учествује у комуникацији (у пару, у групи итд.) поштујући социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге...);
- препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- допуњава и пише реченице и краће текстове (до 5 реченица, односно 20 речи), чију кохерентност и кохезију постиже користећи језичке елементе предвиђене програмом и у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, користећи познате тематске и језичке елементе;
- препричава текст, пише честитку или разгледницу, поруку, позивницу и др.;
- попуњава формулар или пријаву (име, презиме, улица и број, место и поштански број, датум рођења).

Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје (глаголска времена: садашње, прошло и будуће време у јасно контекстуализованим структурама, односно без теоријског објашњавања и инсистирања на апсолутној граматичкој тачности);
- поштује ред речи у реченици;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Ред .бр. те ме	Назив наставне теме (наставне јединице у оквиру теме)	Циљ теме	Активности наставника	Активности ученика	Образовни Стандарди
1.	<p>Назив теме</p> <p><u>Welcome back/Добродошли</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Where's Flossy? Demonstrative pronouns 2. The Alphabet 3. How do you spell? 4. Reading into writing 	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Самостално чита, изговара и преводи нову лецију уз помоћ наставника</p> <p>Погађа нове речи и закључује о садржају лекције на основу познатог речника</p> <p>Да направи разлику између једнине и множине именица</p> <p>Да научи и самостално изговара слова и гласове енглеског алфабета</p> <p>Да у задатим речима уме да спелује слова</p> <p>Игра игру у којој погађа предмете који почињу неким од спелованих слова</p> <p>Да на основу слушања траке записује слово по</p>	<p>Даје ученицима обавештења и објашњења у вези концепције уџбеника и радне свеске и начина рада,</p> <p>одговара на питања ученика,</p> <p>поставља питања ученицима,</p> <p>води и усмерава интеракцијски однос у учионици,</p> <p>излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск,</p> <p>даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Изговор, интонација гласова алфабета</p> <p>Читање и познавање вокабулара</p> <p>Разликовање једнине и множине</p> <p>Слушање и праћење текста са диска</p> <p>Слушања и праћење гласа наставника приликом спеловања</p> <p>Кратка комуникација кроз игру погађања речи</p>	<p>Основни ниво:</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>Начин провере остварености стандарда:</p>

		слово Да поставља кратка питања: Who's this? What's this?/ What's this letter?			
2.	<p>Назив теме</p> <p><u>Нарру</u> <u>family/Срећна</u> <u>породица</u></p> <p>5. Visitors, his/her</p> <p>6. Family vocabulary</p> <p>7. Numbers 20-100</p> <p>8. Language practice</p> <p>9. Cross curricular links-comparing ages</p> <p>10. Reading into writing</p> <p>11. Colin in Computerland- The giant spiders (Part1)</p> <p># Our world</p> <p>12. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да: Овлада разликовањем породичних и фамилијарних односа и речником који је у највећој мери повезан сатим</p> <p>Да направи разлику између квалитета односа у земљи језика који учи и матерњег језика</p> <p>Да прихвати и научи писање и изговор бројева од 1 - 20</p> <p>Опише самостално људе из свог окружења</p> <p>Да користећи фразу: He's got a brother/ I've got a sister/ Have you got a ...?, уме да комуницира на тему фамилијарних односа</p> <p>Да усвоји речи и обнови спеловање и писање речи</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и превод Коришћење пар основних фраза за исказивање припадности као и бројчаног стања у породици</p> <p>Опис породице, чланова породице и пријатеља. рођака и сл. Писање речи и спеловање</p>	<p>Основни ниво:</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>Напредн и ниво:</p> <p>Начин провере остварен ости стандард а:</p>

3.	<p>Назив теме</p> <p><u>Food, food, food/Храна</u></p> <p>13. Food, likes/dislikes 14. Food, some/any 15. Telling the time (1) 16. Language practice 17. Cross curricular links-Healthy eating 18. Reading into writing 19. Collin in Computerland-The giant spiders (part 2) # Our world 20. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Самостално наброји већ научене намирнице и делове хране</p> <p>Да изрази користећи фразе: I like/I don't like; He/ She likes; doesn't like cereals; some and any, да постоји храна коју воли и коју не воли да конзумира</p> <p>Да направи разлику између трећег лица једнине презента и првог лица за изражавање допадања и недопадања</p> <p>Да усвоји изразе који се тичу изговора времена кроз: It's ... o'clock./ It's half past.../ What's the time?</p> <p>Да уме да затражи: Can I have a large/ small tuna sandwich, please?</p> <p>Да научи основне прилошке одредбе које се односе на време у обичном презенту</p> <p>Да успостави везу између кључног вокабулара у лекцији</p> <p>Да прочита и разуме причу</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Да самостално искаже шта воли а шта не воли да једе</p> <p>Да самостално зна да упита за време и да да одговор на то колико има сати</p> <p>Да разликује прво и треће лице једнине презента</p> <p>Да усвоји прилоге за време</p>	
----	---	--	--	--	--

	21. Test/Провера (лекције 1-3)				
4.	<p>Назив теме</p> <p><u>A day at the zoo/Дан у зоолошком врту</u></p> <p>22. At the zoo-wild animals</p> <p>23. More wild animals vocabulary</p> <p>24. Comparing people or animals</p> <p>25. Language practice</p> <p>26. Cross curricular links-The carnival of animals</p> <p>27. Reading into writing</p> <p>28. Collin in Computerland (Part 3) # Our world</p> <p>29. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Прихвати речи везане за различите животиње</p> <p>Повеже врсте животиња са описним придевима и наведе која је опасна, велика, смешна, забавна и сл.</p> <p>Да поставља једноставна питања</p> <p>Да чита и разуме причу</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи, једноставна комуникација са наставником, познавање вокабулара који се односи на животињски свет</p>	

5.	<p>Назив теме</p> <p><u>In the town/У граду</u></p> <p>30. Toy shop, There is, there are</p> <p>31. Places in the town</p> <p>32. Forms of transport</p> <p>33. Language practice</p> <p>34. Cross curricular links-Map reading and directions</p> <p>35. Reading into writing</p> <p>36. Collin in Computerland-Giant spiders (Part 4) # Our world</p> <p>37. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Самостално наброји наведена места у граду</p> <p>Да уме да искаже како и на који начин долази до одређених места</p> <p>Да користи фразу за давање описа у смислу Има и Постоји...</p> <p>Да прочита причу и упамти нове речи</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи, једноставна комуникација са наставником, исказивање сопствене адресе становања и начина како до ње стићи, упознавање са вокабуларом који се односи на средства транспорта, исказивање позиције објеката у једнини и множини</p>	
----	---	---	--	--	--

6.	<p>Назив теме</p> <p><u>Just for fun/ Забава</u></p> <p>38. I like, Present Simple Tense</p> <p>39. Do you like...? Yes, I do. No, I don't.</p> <p>40. Days of the week.</p> <p>41. Language practice</p> <p>42. Cross curricular links-Looking at books</p> <p>43. Reading into writing</p> <p>44. Collin in Computerland-The end of planet Earth (Part 1) # Our world</p> <p>45. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Да усвоји правило: I like/ don't like + -ing</p> <p>Да научи да пише и изговара дане у недељи</p> <p>Да самостално исказе омиљене типове ТВ програма, као и када се неки програм приказује</p> <p>Читање приче, обнављање речника</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи,</p> <p>једноставна комуникација са наставником, познавање вокабулара који се односи на дане у недељи, исказивање ствари које воли/не воли, дискутовање о телевизијском програму</p>	
	46. Test/ Провера (лекције 4-6)				

7.	<p align="center">Назив теме</p> <p><u>People at work/</u> <u>Посао</u></p> <p>47. I'm late, Telling the time (2)</p> <p>48. Jobs and professions</p> <p>49. Johnny is a postman, song # Jobs</p> <p>50. Language practice</p> <p>51. Cross curricular links-The solar system</p> <p>52. Reading into writing</p> <p>53. Collin in Computerland-The end of planet Earth (Part 2) # Our world</p> <p>54. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Да уме да исказе своје уобичајене радње</p> <p>Да схвати примену обичног презента</p> <p>Да направи разлику између првог и трећег лица једине презенте и усвоји специфичност ове разлике</p> <p>Да исказе припадање кроз саксонски генитив али и кроз фразу: He/ she has got/ hasn't got; Amanda's bag</p> <p>Групно обнављање презенте и појединих граматичких правила</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи, једноставна комуникација са наставником, познавање професија, исказивање времена, разумевање садашњег времена</p>	
8.	<p align="center">Назив теме</p> <p><u>What's the weather like?/Какво је време?</u></p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Да прихвати правила о презенту- Present Continuous tense</p> <p>Да уме да исказе тренутне радње</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи, једноставна комуникација са</p>	

	<p>55. It's snowing # Present Continuous Tense</p> <p>56. Describing weather</p> <p>57. Umbrellas, umbrellas-song</p> <p>58. Language practice</p> <p>59. Cross curricular links- Weather graphs</p> <p>60. Reading into writing</p> <p>61. Collin in Computerland-The end of planet Earth (Part 3) # Our world</p> <p>62. Pronunciation and review</p>	<p>показујући их кроз покрет али и вербално описујући: I'm wearing</p> <p>Да прочита и разуме причу и да кратке одговоре о причи</p> <p>Да направи разлику између два типа презента и да усвоји правила о њиховој различитој употреби</p> <p>Прихватање описних преидева који се односе на време</p>	<p>однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>наставником, познавање вокабулара који се односи на временске прилике, разумевање тренутног садашњег времена и његово разликовање од простог садашњег времена</p>	
--	---	--	---	--	--

9.	<p>Назив теме</p> <p><u>What happened?/</u> <u>Шта се догодило?</u></p> <p>63. There was a ghost, Past Simple Tense, to be-was, were</p> <p>64. Sir Sidney and Lady Jane, Paste Simple Tense (love, like, play, have, live)</p> <p>65. I went to a shop, Past Simple Tense (go, buy, write, see, say)</p> <p>66. Language practice</p> <p>67. Cross curricular links-Inventions</p> <p>68. Reading into writing</p> <p>69. Colin-The end of planet Earth (part 4) # Our world</p> <p>70. Pronunciation and review</p>	<p>Ученик би требало да:</p> <p>Да одвоји презент од прошлости</p> <p>Да помери глагол бити у прошлост</p> <p>Да комуницира користећи шаблон кратких питања и одговора</p> <p>Чита и разуме прочитани - текст</p> <p>Да да пар кратких одовора на прочитани текст</p> <p>Да учествује у евалуацији граматичких правила на активан начин укључујући се у комуникацију када то професор тражи</p> <p>Да повеже научене речи у једну целину и гради кратке описе, питања и одговоре</p>	<p>Одговара на питања ученика, поставља питања ученицима, води и усмерава интеракцијски однос у учионици, излаже градиво кроз питања, захтеве, објашњава нове речи и изразе, пушта компакт диск, даје упутства за индивидуални рад, рад у пару или групи</p>	<p>Читање и разумевање приче, меморисање нових речи, једноставна комуникација са наставником, упознавање са прошлим временом, правилним и неправилним глаголима</p>	
	<p>71. Test/Провера (лекције 7-9)</p> <p>72. Systematization/Систе</p>				

	матизација градива				
--	--------------------	--	--	--	--

Ред.бр. теме	Назив теме	Бр.часова по теми	Број часова			
			За обраду новог градива	За утврђивање новог градива	За писмено оцењивање	За друге типове часова
1.	Welcome back	4	2	2		
2.	Happy families	8	4	4		
3.	Food, food, food	9	4	4	1	
4.	A day at the zoo	8	4	4		
5.	In the town	8	4	4		
6.	Just for fun	9	4	4	1	
7.	People at work	8	4	4		
8.	What's the weather like?	8	4	4		
9.	What happened?	10	4	4	2	
	Укупно:	72	34	34	4	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ и задаци

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се излагање хришћанског виђења живота и постојања света обавља у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све ово спроводи се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и на делатном плану, уз настојање да се доктриниране поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

Задаци православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу као другој и друга чијој личности у односу на нас, као и отвореност и однос према другом човеку као икони Божијој, личности, такође, другачијој у односу на нас, те да се између ове две релације оствари узајамно зависна веза (свест о заједници);

- развије способност за постављање питања о целини и најдубљем смислу постојања човека и света, људској слободи, животу у заједници, феномену смрти, односу са природом која нас окружује и друго, као и одговарање на ова питања у светлу православне хришћанске вере и искуства Цркве;

- изграде способности дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човечанства, као и достигнућа у разним областима стваралаштва (при чему се остварује комплементарност са другим наукама);

- помогне у одговорном обликовању заједничког живота са другима, у изналагању равнотеже између властите личности и заједнице, у остварењу сусрета са светом (са људима различитих култура, религија и погледа на свет, са друштвом, са природом) и са Богом;

- изгради уверење да свет и све што је у њему створени су за вечност, да су сви створени да буду причасници вечног живота, те да из те перспективе код ученика развије способност разумевања, преиспитивања и вредновања сопственог односа према другом човеку као непоновљивом бићу и према творевини Божијој и изгради спремност на покајање.

Садржаји наставе православног катихизиса распоређени су по линеарно-концентричном (симбиотичком, спиралном) принципу. То значи да се у сваком разреду изабирају одређени раније уведени садржаји, а затим се у оквиру сваке теме, које ће се током дате године школовања низати у сукцесивном следу, врши се активизација претходно стечених знања и формираних умења. Наравно, у сваком разреду уводе се и потпуно нове теме, које ће послужити као ослонац за надограђивање знања у наредним разредима. След тема је у нижим разредима силазни (десцендентни), односно базира се на излагању материје према психолошкој приступачности, док је у вишим разредима основне школе узлазни (асцендентни), дакле темељи се на начелима теолошке научне систематике.

Четврти разред

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у четвртном разреду основне школе јесте прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.

Оперативни задаци наставе православног катихизиса (веронауке) у четвртном разреду основне школе јесу да ученик:

- уочи да Литургија није обичан догађај;
- уочи да се на Литургији појављује Бог као заједница личности: Оца, Сина - Христа и Светог Духа;
- упозна структуру Литургије;
- разликује радње на Литургији;
- уочи да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.

Садржај програма

- Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав).
- Литургија као икона будућег века, Царства божјег.
- Литургија - откривање Бога (литургијско искуство Бога, личности, слободе, љубави. Бог као биће заједнице).

Структура Литургије - цркве (епископ, свештеници, ђакони и народ).

- Литургија је и присуство Христово и ишчекивање доласка Христовог (љубављу према Христу чинимо да је Он присутан међу нама на Литургији иако је физички одсутан).
- Православна иконографија показује стање света и човека у будућем веку.

Начин остваривања програма

Настава православног катихизиса у четвртном разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је

постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она дечја искуства која на ово указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта: нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште, све заједно; море и лађе на мору с птицама и сунцем итд. преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања. Да би се при том избегла опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијску заједницу као једину истиниту јер се у њој остварује заједница с Богом у Христу, као и литургијско искуство заједнице и литургијску структуру која је утемељена на слободи а не на природним нагонима.

Појмове као што су: Бог, личност, слобода, љубав треба, такође, увек тумачити на основу искуства заједништва са другим човеком, односно литургијског искуства заједништва. Кад говоримо о Богу, све треба тумачити у оквиру Литургије, њене структуре и радњи које се тамо одвијају. На тај начин ће бити избегнута апстрактност која је страна деци овог узраста и постићи ће се то да се Бог сусреће и види кроз живе и конкретне чланове Литургије у једном догађају, што је суштина хришћанског учења о оваплоћењу Бога Сина, о томе да је личност заједница с Богом у Христу као с другом личношћу и да је слобода љубав према другој личности.

Конкретно у четвртном разреду треба наглашавати:

- да је Бог заједница конкретних личности: Оца, Сина и Св. Духа;
- да Бог није идеја и апстрактан појам, већ жива личност која је постала човек и зато се среће преко човека у Литургији;
- да богољубље истовремено значи човекољубље.

С друге стране, у овом разреду треба ученицима одмах указивати на разлику између стања у будућности и стања у садашњости историје, односно будућег и садашњег стања цркве, преко дечјих искустава напредовања на основу остварења постављених циљева, као и на основу литургијског искуства. То значи да садашње постојање и истину света треба утемељити на будућности. Нагласак, дакле, треба ставити на то да је истинска будућност света и човека у будућем Царству божјем и да је на основу структуре тога царства утемељена и структура Литургије (епископ окружен свештеницима и народом, односно Христос окружен апостолима и народом).

Тај циљ се може постићи, пре свега, описом Литургије као иконе будућег Царства Божјег, али и преко дечјих игара које треба да буду тако организована да одсликавају будуће Царство Божје, као и преко дечијих цртежа.

Теме: Литургија као икона Царства Божјег и Литургија - откривање Бога треба реализовати преко објашњења Литургије. Да бисмо показали да је Литургија икона будућег Царства, треба указати на оне елементе по којима се Литургија разликује од садашњег свакодневног живота (в. причу: Први пут на Литургији, у: Игњатије (Мидић), Православни катихизис за други разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,

2003. или сличне описе литургије). Описом структуре Литургије, као и радњи које се у њој

збивају, треба показати да су Св. Тројица присутна преко Литургије. Онај који приноси дарове и стоји на челу литургијског сабрања, односно епископ, јесте икона Христова. Дух Свети нас повезује са Христом, односно са епископом, крштењем, а сама евхаристија је преко Христа управљена ка Богу Оцу. Једино Син Божји је постао човек, Исус Христос, и зато се он и види као човек, епископ, док су Отац и Дух невидљиви, али зато на њих указује сама Литургија, која без тог указивања не може да

постоји. (На пример, не постоји Литургија без сабрања народа око епископа које се остварује крштењем и рукоположењем, што указује на присуство Духа, као ни без приноса дарова и молби, које су упућене Богу Оцу).

Такође, у контексту литургијског искуства треба показати да су личност, слобода остварљиви једино као изрази љубави према другим људима. (У ту сврху треба користити приче које су дате у наведеном уџбенику, или њима сличне).

Темом Литургија као присуство и ишчекивање Христа треба да се објасни дијалектички однос између садашњег и будућег века у Литургији, односно истовременост присутности и одсутности Христа. Да би била избегнута опасност од имитације као начина на који је Христос присутан у Литургији, иако је физички одсутан, треба истаћи искуство личности, односно искуство заједнице слободе, љубави са другом личношћу. Христос као личност може бити присутан међу нама иако је физички одсутан, ако смо везани за њега, ако га волимо изнад свега (пример је дат у причи Чекајући Николу у наведеном уџбенику за ИИ разред основне школе).

Православна иконографија, архитектура, књижевност (житија светих), наша епска поезија (посебно песме о Косовском боју) такође указују на будућност која је присутна у садашњости, односно на то да вера у будућност опредељује збивања у садашњости. Иконе сликају будуће стање људи и природе у Царству Божјем. Исто је садржано и у житијима светих. Православни храм архитектонски одсликава Царство Божје и његову структуру. За овај узраст довољно је указати на присутност целине онога што се слика, да би се показала разлика између садашњег века и будућег (на пример, у сцени Христовог крштења на реци Јордану у води се виде и рибице, што у природној стварности није случај, а што указује и на то да ће у Царству Божјем и природа бити присутан. Треба указати, такође, на персонификацију природе присутне у православној иконографији. Такав је, на пример, приказ света као човека у сцени силаска Св. Духа на апостоле, реке Јордана и мора у сцени крштења Христовог, што је блиско деци овог узраста).

Опште напомене

Оно што је најважније и што је основни циљ катихизиса јесте то да ученици постану чланови литургијске заједнице. Јер, Литургија, као живо присуство Христа и као икона вечног постојања природе и човека, треба да да ипостас, односно да оцрквени и да да смисао нашем историјском живљењу. Зато треба, кад год је то могуће, ученике доводити, или упућивати на литургијска сабрања.

У току сваке године, конкретно пре свих наилазећих великих празника, како Господњих, тако и Богородичиних и светитељских, треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави. Кад је реч о светитељским празницима, посебну пажњу треба обратити Србима светитељима: св. Сави, св. Симеону, на празник Видовдан итд. Ученици би требало да се упознају и с личностима светитеља које славе као крсну славу. (У ту сврху треба пре свега користити житија тих светитеља која се могу наћи у: Јустин Поповић, Житија светих, Ћелије, Ваљево, а затим и осталу пригодну литературу).

Такође, пре почетка Васкршњег поста, треба упознати ученике с његовом садржином и циљем, као и са богословском подлогом поста, и његовом важношћу за човека. (Најпогоднија литература за то јесте: А. Шмеман, Велики пост, Крагујевац, последње издање.)

I Верска настава – Православни Катихизис од I до IV разреда

I.1.1 ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОБРАДА	ОСТАЛИ ВИДОВИ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
1. Увод	-развијање односа према Богу и другим личностима -развијање способности за постављање питања о смислу постојања човека и света	1			IX – XII
2. Бог је заједница		5	3	2	IX – XII
3. Црква је заједница		7	5	2	IX – XII
4. Исус Христос као посредник		3	2	1	IX – XII
5. Бог је из љубави створио свет		6	4	2	I – VI
6. Човек као биће заједнице		4	3	1	I – VI
7. Човек је икона Божија		5	5	/	I – VI
8. Бог, свет и човек у православној иконографији		5	3	2	I - VI
		36			

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Сусрет и разговор о будућем раду	- усвајање основних	- разговор	- уџбеник	1	Септембар-децембар
2. Крштење				1	
3. Литургија	појмова православног	- рад на тексту	- дидактички	1	Септембар-децембар
4. Литургија				1	
5. Литургија	катихизиса	- демонстративна	материјали	1	Септембар-децембар
6. Систематизација				1	
7. Заједничко дело	- развијање дијалога			1	Септембар-децембар
8. Учесници и дарови				1	
9. Епископ				1	Септембар-децембар
10. Црква као тело Христово				1	
11. Црква као тело Христово				1	Септембар-децембар
12. Црква као тело Христово				1	
13. Систематизација				1	Септембар-децембар
14. Исус Христос као посредник				1	
15. Заједница љубави				1	Септембар-децембар
16. Заједница љубави				1	
17. Божић I				1	Јануар-јун
18. Јединство створеног света				1	
19. Јединство створеног света				1	Јануар-јун
20. Стварање света				1	
21. Свет као наш дом				1	Јануар-јун
22. Систематизација				1	
23. Христова љубав				1	Јануар-јун
24. Љубав као човекољубље				1	
25. Пост као израз љубави				1	Јануар-јун
26. Љубав према богу и људима				1	
27. Човек и природа у заједници љубави				1	Јануар-јун
28. Човек				1	
					Јануар-јун

ИСЛАМСКА ВЕРОНАУКА (ИЛМУДИН)

Циљ и задаци

Циљ наставе исламске вјеронауке (илмудин) у основном образовању и васпитању јесте да пружи ученику основни вјернички поглед на свијет, са посебним нагласком на вјернички практични живот, а такође и будући вјечни живот. То значи да дјеца, на начин примјерен њиховом узрасту, упознају властиту вјеру у њеној духовној, моралној, социјалној, мисионарској и другим димензијама. Излагање вјерског виђења и постојања свијета обавља се у отвореном и толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама. Начин приступа је исламско виђење које обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и вјерско образовање. Упознавање је истовремено информативно-сазнајно и доживљајно-дјелатно, с настојањем да се основне поставке спроведу у свим сегментима живота: однос према Богу, према свијету, према другим људима и однос према самом себи.

Задаци наставе исламског вјеронаука су да се код ученика:

- развије свијест о Богу као Створитељу и однос према људима као најсавршенијим божијим створењима;
- изграђује способност (на начин примјерен узрасту ученика) за постављање питања о цјелини и најдубљем смислу постојања човека и свијета, о људској слободи, животу у заједници, смрти, односу са природом која нас окружује, као и са размишљањима о тим питањима у свијетлу вјере ислама;
- развије и изгради способност дубљег разумјевања и вриједновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човјечанства, као и достигнућа у разним областима научног дјеловања;
- помогне у одговорном обликовању заједничког живота с другим, у изналажењу равнотеже између властите личности и заједнице, у остваривању сусрета са свијетом (са људима различитих култура, религија и погледа на свијет, с друштвом, с природом) и с Богом;
- изгради увјерење да је његов живот на овом свијету само припрема за вјечност, да су сви створени да буду судионици вјечног живота, да се из те перспективе код ученика развија способност разумјевања, преиспитивања и вриједновања властитог односа према другом човјеку као Божијем створењу и изгради спремност за покајање.

Четврти разред

Циљеви наставе исламског вјеронаука (илмудина) у овом разреду јесу да упозна ученика са:

- основним вриједностима које треба цијенити и којима се треба окитити у своме животу;
- основним постулатима вјере ислама;
- начином обављања и саставним дијеловима намаза (дневне молитве);
- значењем поста и његовим вриједностима;
- значењем хаџа (ходочашћа Кабе), то јест петог исламског шарта;

- најважнијим вјерским установама у нашој земљи и одабраним данима које муслимани празнично обиљежавају;
- Оперативни задаци наставе исламског вјеронаука (илмудина) у другом разреду основне школе су да ученик:
- уочи вриједност заједнице и сложног заједничког живљења;
- уочи вриједност вјеровања у једног Бога, Створитеља људи и Његове посланике, које је слао људима да им укажу на прави пут;
- уочи важност зеката (материјалног давања којим богати муслимани требају помоћи сиромашне);
- уочи вриједност поста (уздржавања од уношења хране и пића од зоре па до заласка сунца);
- схвати шта је пост и која је његова вриједност;
- научи који су саставни дијелови поста;
- схвати шта је хаџ (ходочашће Кабе);
- схвати шта је Каба, која је њена важност и шта она представља;
- упозна начин исламског обиљежавања празника;
- упозна најважније установе и институције муслимана на овим просторима и њихов значај;
- упозна најзначајније датуме (празнике) које муслимани обиљежавају.
- Увод: (упознавање ученика са садржајима овог разреда, са уџбеником и начином рада).
- Јединство међу муслиманима (упознавање са вриједностима јединства и слоге међу људима који су неопходни за просперитет цијелог човјечанства).
- Рад је ибадет (рад је Богу драго дјело које Он цијени и награђује онога ко искрено ради, не закидајући остале око себе).
- Божији посланик А. С. узор свим муслиманима (упознавање са врлинама Божијег Посланика које требају бити и наше врлине).
- Како сам дошао на овај свијет (разјашњење дилеме око човјековог доласка на свијет).
- Како и колико вјерујем (начин преиспитивања нашег вјеровања и чврстине убјеђења Узвишеног Господара у којег вјерујемо).
- Схватање предности Аллаху џ. Ш. (упознавање кроз причу са значењем и вјеровањем у преданост Богу).
- Човјек Аллахово џ. Ш. најљепше створење (обрада приче која указује да је човјек најљепше Аллахово створење).
- Чување од гријеха (упознавање кроз причу "Хоцин ћулахг" са обавезношћу чувања од гријешења и покућеношћу гријешења).
- Једино Аллах зна скривено (обрада приче која указује на то да је само Аллах џ. ш. Свезнајући и да нико други не познаје оно што је скривено у човјеку).

- Поносиш ли се својим именом (уознавање ученика са значењима и вриједностима њихових исламских имена).
- Чистоћа у кући и ван ње (обрада приче која указује на важност чистоће код човјека као и његовом окружењу).
- Исламски шарти (обрада исламских шартова - увјета да би неко могао бити муслиман).
- Намаски шарти (шта је потребно извршити да би намаз молитва био исправан).
- Узимање абдеста (уознавање са начином узимања абдеста - вјерског прања прије намаза).
- Окретање према кибли (значење кибле и важност окретања према њој у намазу).
- Саставни дијелови намаза (уознавање са саставним дијеловима намаза као и намазима које муслиман мора обављати).
- Постите бићете здрави (значење и вриједности поста у мјесецу Рамазану).
- Хаџ (уознавање са саставним дијеловима хаџа - ходочашћа Мекке - и његовом важношћу уз обраду куранског поглавља ЕЛ -КЕВСЕР).
- Исламски Мубарек дани (које је то дане муслиман дужан свјечано обиљежити у току једне године, обрада куранског поглавља ЕЛ -КАФИРУН).
- Ислам у нашој земљи (уознавање са исламским драгоценостима у нашој земљи и другим вјерско-просвјетним установама у њој).

Начин остваривања програма

Вјерска настава је заједничко дјело вјероучитеља и ученика. Полазиште је конкретна стварност. Из доживљених искустава прелази се на истине из којих се потом враћа на свакодневну њихову примјену. Овакав начин сазнања има свој ред: уознавање (обрада нових садржаја), понављање, примјена и провјеравање, сређивање (систематизација). То је макроструктура оваквог начина сазнања. Међутим, и ови дијелови имају своју микроструктуру. Тако, на примјер: начин сазнања поседује слједеће ступњеве: постављање циља, мотивисање, обрада нових наставних садржаја, учење. Треба имати пред очима физиономију групе и појединца, а такође у оквиру часа на којем се обрађују нови садржаји, врши се примјена и обнављање обрађеног градива.

Имајући на уму горе истакнуто, час вјеронауке би требало изгледати овако: кратко понављање садржаја са претходног часа и посебно освјетљавање онога што ће послужити као темељ за актуелни час. Након постављања циља, прелази се на обраду нових наставних садржаја, где се заправо објашњава ученику шта то значи да смо "Божја створења", истичући када се то и како догодило. Након овога се већ познати садржаји продубљују, уче, тј. разговара се о намазу - молитви (зашто и како). Овако усвојено градиво, у складу са васпитним циљем, мора наћи своју примјену у животу ученика. Разговара се зашто и како треба захвалити Богу за родитеље, браћу и пријатеље. Оваква сазнања и дјечје искуство се ослањају на слово Кур'ана и на ученички властити доживљај.

Опште напомене:

Потребни простор за реализацију наведеног градива јесте стандардни учионички простор који је, иначе, потребан за реализацију градива из других предмета, нпр. наставе матерњег језика, математике и сл.

За реализацију наведеног градива исламске вјеронауке нису потребна никаква неуобичајена посебна средства. У ту сврху се могу користити свеске или блокови који се иначе користе у настави.

Литература: Вјеронаучни уџбеник за други разред аутора Хаземе Ништовић

II Верска настава – Исламске вере за IV разред

II.1.1 ТЕМЕ	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАМА	ОБРАДА	ОСТАЛИ ВИДОВИ ЧАСОВА	ВРЕМЕ
Породица и друштво Живот Мухамеда алејхи селама Намаз (Молитва)	Упознавање деце са историјом Ислама, његовим настанком и како је опстао вековима.	9	6	3	Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун
		16	12	4	
		11	8	3	
36	26	10			

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Улога и важност породице у Исламу	Допуњавање градива	Рад у групама Фронтални Рад у паровима	Уџбеник за 4 ступањ верског образовања	1	Септембар
Однос према родитељима	Историски развитак Ислама		Помоћна радна свеска	1	Октобар
Однос према браћи и сестрама			Илмихал	1	Нобембар
Однос према осталим члановима родбине	Важни догађаји			1	Децембар
Однос према заједници у којој живимо	Основни обреди у Исламу			1	Јануар
Какав је био однос Мухамеда према породици?				1	Фебруар
Какви су били унуци Мухамеда?				1	Март
Које су дужности родитеља?				1	Април
У каквим је условима рођен Мухамед?				1	Мај
Исељење муслимана у абесинију				1	
Година туге				1	Јун
Шта је Хиџра?				1	
Медињани примају ислам				1	
Битка на Бедру				1	
Битка на Ухуду				1	
Писмо Мухамеда владарима				1	
Ослобођење Меке				1	
Опросни Хаџ				1	
Смрт Посланика				1	
Какав је био Мухамед као лич.				1	
Џума намаз				1	
Теравија намз				10	
Бајрам намаз					
Шта квари намаз?					
Џеназе намаз					
Утвђивање градива					

--	--	--	--	--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

(ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО)

Циљ наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима - Сусрет родитеља, наставника и ученика. Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за промену средине одрастања; - Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.</p>	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>- слуша - разговара - упознаје се - активно учествовање у раду</p>	<p>- помоћи ученику да се што лакше прилагоди на школску средину - упознати ученика са садржајем предмета и начином рада - развијати однос другарства</p>

<p>2.</p>	<p>Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других</p> <ul style="list-style-type: none"> - Свест о себи. Кроз размену о томе шта воле да раде и цртање својих аутопортрета и осећања ученици откривају своје особености, међусобне разлике и сличности; - Свест о себи II. Кроз игру преображаја, размену о сопственим способностима и вредностима, цртање сопственог знака ученици упознају себе и друге; - Времеплов. Кроз евоцирање и цртање пријатних и непријатних успомена, ученици интегришу прошла искуства. Кроз игру поверења уче да се узајамно подржавају; - Снови (Непријатни снови). Кроз евоцирање и цртање снова и игру маште, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства; - Снови (Пријатних снови). Кроз евоцирање, цртање и одигравање снова, ученици уче да изразе и контролишу своја приватна искуства; - Моје жеље. Кроз цртање и игру маште ученици уче да артикулишу своје жеље и захтеве; - Ја кад порастем. Кроз 	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе :</p> <ul style="list-style-type: none"> - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада). 	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - црта - препознаје своја осећања и потребе - изражава своја искуства - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - подстицати развој сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном индетитету - развијати самопоштовање и самопоуздање
-----------	---	--	--	--	--

	<p>цртање и размену ученици уче да остваре своје право на развој; - Ја и како ме види други. Кроз цртање и размену ученици сагледавају себе из различитих перспектива.</p>				
<p>3.</p>	<p>Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе и начин на који не угрожава друге</p> <p>- Шта ме брине. Кроз цртање и размену ученици артикулишу своје проблеме и уче да користе машту и креативност, а физичке вежбе да се ослободе тензије; - Моје место за опуштање. Кроз вежбу опуштања и вођене фантазије ученици уче како могу да постигну смиреност; - Изражавање осећања. Кроз вежбе кретања, невербалног изражавања и цртања осећања подстиче се опажање и изражавање осећања. - Комуникација осећања. Ученици уче да препознају осећања изражена покретима и</p>	<p>Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе :</p> <p>-решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - илуструје - користи технике опуштања и вежбе кретања - игра асоцијације 	<ul style="list-style-type: none"> - решавати индивидуалне проблеме - савлађивати непријатне емоције - -уважавати мишљење других

<p>изразима лица;</p> <ul style="list-style-type: none">- Мој бес <i>I</i>. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја и симболичког приказа беса пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење уместо потискивање беса;- Мој бес <i>II</i>. Кроз цртање, симболички приказ беса, пружа им се могућност да изразе бес, и да развију стратегије за превазилажење уместо да потискују бес;- Страхови <i>I</i>. Кроз игру асоцијација, цртање унутрашњег доживљаја страха и размену о стратегијама расплашивања, даје им се могућност да изразе и поделе страхове и да развију нове стратегије за превазилажење страха;- Страхови <i>II</i>. Кроз евоцирање извора страха и прављење штита од страха, даје им се могућност да изразе и поделе страхове и да развију нове стратегије за превазилажење страха;- Туга. Кроз размену извора туге, цртање унутрашњег доживљаја туге, размену и игру моделирања, даје им се могућност да изразе и поделе тугу, добију дозволу за плакање и развију				
---	--	--	--	--

	стратегije за превазилажење туге; - Љубав. Кроз игру асоцијација, невербално изражавање, цртање унутрашњег доживљаја љубави и размену о знацима љубави, даје им се могућност да диференцирају доживљај и експресију љубави.				
4.	Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације - Сарадња I. Кроз прављење заједничког цртежа у малим групама ученици се уче да се договарају; - Сарадња II. Кроз цртање и игру слагалице деца се уче да сарађују.	Кроз групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада).	- слуша - разговара - закључује - препознаје - игра се	- развијати толеранцију - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности
5.	Оспособљавање ученика за примену вештина нена-	Кроз групни рад, рад у пару,	Планира, осмишљава, објашњава, упућује,	- слуша - разговара	- развијати толеранцију

	<p>силне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању - Увредљиви надимци. Кроз игру улога, ученици се уче да препознају осећања и потребе, и "жртве" и "насилника", и да нађу конструктиван начин да превазиђу ово понашање; - Пријатељство. Кроз размену, ученици уче да артикулишу појам пријатељства; - Тајни пријатељ. Кроз игру, ученици се подстичу да смисле како ће да обрадују једни друге.</p>	<p>кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - закључује - препознаје - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности
<p>6.</p>	<p>Оспособљава ученике да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета Комуникација и неспоразуми I. Ученицима се демонстрирају ефекти разлика у гледању и примању порука као извор неспоразума и указује на важност стављања у позицију другог, као и проверавања како је</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - проверава - комуницира - разговара - игра се - имитира 	<ul style="list-style-type: none"> - развијати прихватање туђих ставова и мишљења - активно саслушати другог -развијати креативно изражавање

	<p>порука примљена за међусобно разумевање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комуникација и неспоразуми II. Ученицима се демонстрирају ефекти нејасно изражених порука и указује на значај прецизности и јасноће у изражавању за међусобно разумевање; - Неспоразуми са родитељима. Ученицима се демонстрирају ефекти негативних порука и указује на важност јасног изражавања својих потреба за међусобно разумевање; - Тужакање. Ученици евоцирају различите ситуације тужакања, и задатак им је да се ставе у позицију оног који тужака и оног ко је објект тужакања, да сагледају њихове потребе и осећања, и да нађу решење које ће задовољити обе стране без тужакања; - Конфликти. Кроз игру маште и одигравање ситуација из властитог живота ученици се упознају са динамиком конфликта и његовим могућим исходима. 	<p>тематским конкурсима;</p>	<p>информације, користи различите методе :</p> <ul style="list-style-type: none"> -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада). 		
<p>7.</p>	<p>Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење,</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презент</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - црта -игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - упознати ученика са дечјим правима - развијати

	<p>остваривању Права деце. Кроз размену, деца се упознају са основним дејим правима; - Школа какву желим. Кроз вежбу вођене фантазије и цртање, ученици изражавају своје визије школе по мери деце; - Да кажем слободно. Ученици уче како да остваре право на слободу мишљења и јавног изражавања слободе мишљења; - Право на игру. Размена о томе како користе слободно време и чега воле да се играју</p>	<p>вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>ује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...</p>		<p>унутрашњу позитивну мотивацију за све што раде -развијати креативност</p>
--	---	---	---	--	---

<p>8.</p>	<p>Развијање и неговање основних људских вредности - Ја пре, ја после. Ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање; - Презентација резултата рада родитељима.</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разговара - процењује - презентује 	<ul style="list-style-type: none"> - развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду - упознати родитеље са резултатима оствареног програма
------------------	---	---	---	--	--

<p>9.</p>	<p>Евалуација - Ја пре, ја после. Ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање; - Презентација резултата рада родитељима.</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...</p>	<p>- разговара - процењује презентује</p>	<p>- развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду упознати родитеље са резултатима оствареног програма</p>
------------------	---	---	---	--	--

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима	2	2	0	0
2.	Подстицање развоја само- свести, самопоштовања и уважавања других	3	3	0	0
3.	Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и по- требе и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе и начин на који не угрожава друге	7	7	0	0
4.	Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне кому- никације	4	4	0	0
5.	Оспособљавање ученика за примену вештина нена-силне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању	4	4	0	0
6.	Оспособљава ученике да упознају непосредно дру штвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета	4	4	0	0
7.	Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	6	6	0	0
8.	Развијање и неговање основних људских вредности	4	4	0	0
9.	Евалуација	2	2	0	0
		36	36	0	0
		Укупно: 36			

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

(ФОНД: 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ/ 1 ЧАС НЕДЕЉНО)

Циљеви и задаци наставног предмета *Чувари природе* су:

- оспособљавање за активно упознавање стања животне средине
- познавање узрочно-последичних веза у животној средини
- познавање негативних утицаја човека на животну средину
- испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа
- подстицање одговорног односа према живом свету
- подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава
- уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак
- испитивање појава и промена у природи
- подстицање одговорног, здравог односа према себи
- оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостално/тимски
- оспособљавање за доношење правилног става и за критичко мишљење

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Чувари природе

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Животна средина</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сналажење у природи (повратак природи, стазе у природи, знаци оријентације и исхрана у природи) - Истраживање узрочно-последичних веза у животној средини (ваздух, вода, земљиште и бука) - Активно упознавање стања животне средине извођењем једноставних огледа у учионици 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише - уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање појмова о природи - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења - развијање одговорног односа према себи и окружењу -развијање навика здравог живљења
2.	<p>Природне појаве и промене у животној средини</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разноврсност живог света као услов за опстанак (биодиверзитет) - Нестајање врста (најчешће угрожене биљке и животиње) - Кружење материје и протицање енергије кроз односе исхране - Природне појаве и промене у животној средини 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише - уочава -разликује -сакупља -ствара 	<ul style="list-style-type: none"> -развијање одговорног односа према живом свету - уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак - схватање појава и промена у природи -разумевање узрочно-последичних веза у животној средини

			материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације	-игра се	
3.	Заштита животне средине - Активна заштита животне средине кроз организовање разних акција чувара природе ван учионице (штедња, рециклажа, озелењавање...) - Одговоран однос према животињама и биљкама - Право на здраву животну средину, квалитет живота - Одговоран однос према себи и животној средини у целини - Критички и отворен став и сарадња са локалном средином, друштвом за заштиту животне средине, за заштиту животиња...	кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи	-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације	-посматра -описује -истражује -ствара - уочава -разликује -сакупља	- уочавање значаја очувања животне средине - подстицање одговорног, здравог односа према себи и средини у којој живимо

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	ЖИВОТНА СРЕДИНА	12	/	/	12
2.	ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	10	/	/	10
5.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА	14	/	/	14
	Укупно:	36	/	/	36

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

(ФОНД: 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ/ 1 ЧАС НЕДЕЉНО)

Циљеви и задаци наставног предмета *Од играчке до рачунара* су:

- развијање моторичких способности коришћењем разноврсних материјала, прибора, алата, апарата, уређаја и рачунара;
- уознавање и руковање играчкама, кућним апаратима и уређајима;
- уознавање са рачунаром и његовим деловима;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- развијање спретности и конструкторских вештина;
- стицање знања и развијање вештина за коришћење рачунара;
- стицање знања о могућностима примене стечених вештина у даљем учењу, игри и свакодневном животу
- упућивање ученика једних на друге, развијање тимског духа и социјализације.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Од играчке до рачунара					
Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	Савијам, сецкам, лепим -бојење у оквиру задатог облика; -савијање, цепкање и сечење хартије; -прављење кутија, честитки, коверти и играчака лепљењем и спајањем делова у целину; -прављење слика од природних материјала; -слагање слагалице;	Кроз фронтални, индивидуални рад, интерактивно учење и игру	-планира -осмишљава -показује -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра, -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише ученике -даје повратне информације	-посматра -показује -повезује -истражује -креира -групише -уочава -разликује -препознаје -именује -савија -лепи -сарађује -слаже -сече (уз помоћ или самостал.) -комбинује	- развијање спретности, моторичких и конструкторских способности; -развијање креативног и логичког мишљења, опажања и памћења, кроз игру; -оспособљавање за уочавање делова целине кроз практичне активности; -подстицање тимског духа и осећаја задовољства ;
2.	Како раде...	Кроз фронтални, индивидуални рад,	-планира -осмишљава	-посматра -показује	-уознавање са начинима помоћу којих

	<ul style="list-style-type: none"> - руковање играчкама које раде на различитим принципима (на батерије, струју, механизам навијања...) -руковање даљинским управљачем -руковање најједноставнијим кућним апаратима (прекидач за паљење и гашење; отварање и затварање поклопца/врата;) -елементарно руковање уређајима који производе звук или слику (касетофон, телевизор, телефон, рачунар) -опасности од струје 	интерактивно учење и игру	<ul style="list-style-type: none"> -показује -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра, -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -истражује -сарађује -уочава -разликује -препознаје -именује -рукује (играчкама, апаратима и уређајима) 	<ul style="list-style-type: none"> се ствари покрећу; -упознавање са различитим кућним апаратима и њиховим елементарним руковањем; -упознавање са уређајима који производе звук и слику и могућностима њихове примене; -упознавање са опасностима од струје и значајем правилног руковања електричним уређајима.
3.	<p>Упознајмо рачунаре</p> <ul style="list-style-type: none"> -саставни делови рачунара -правила за очување здравља при раду са рачунарима -руковање мишем и тастатуром -паљење и гашење рачунара -отварање и затварање икона и програмских прозора -пуштање ЦД-а -музика и филм на рачунару 	Кроз фронтални, индивидуални рад, интерактивно учење и игру	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -показује -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра, -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -показује -истражује -именује -сарађује -уочава -разликује -препознаје -рукује (рачунаром и његовим деловима) 	<ul style="list-style-type: none"> -упознавање са саставним деловима рачунара; -упознавање са значајем правилног коришћења рачунара за очување сопственог здравља; -оспособљавање ученика за елементарно руковање рачунаром и његовим деловима; -подстицање развоја fine моторике; -развијање интересовања и мотивације за активан рад на часу.
4.	<p>Електронска бојанка и електронске едукативне игре</p> <ul style="list-style-type: none"> -рад у прозору <i>Бојанка (Paint)</i> (коришћење алата за сликање; 	Кроз фронтални, индивидуални рад, интерактивно учење и игру	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -показује -упућује 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -показује -именује -креира 	<ul style="list-style-type: none"> -практично упознавање са радом у прозору <i>Бојанка (Paint)</i>; -оспособљавање ученика

	бојење; цртање геометријских облика) -играње електронских едукативних игрица		-подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра, -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише ученике -даје повратне информације	-сарађује -уочава -разликује -препознаје -рукује -групише -решава -комбинује	да уз помоћ или самостално користе електронску бојанку и едукативне игре -развијање креативног и логичког мишљења, опажања и памћења, кроз игру; -подстицање психомоторног развоја ученика.
--	---	--	---	---	---

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђивање	остале типове часова
1.	САВИЈАМ, СЕЦКАМ, ЛЕПИМ	10	/	/	10
2.	КАКО РАДЕ...	6	/	/	6
3.	УПОЗНАЈМО РАЧУНАРЕ	12	/	/	12
4.	ЕЛЕКТРОНСКА БОЈАНКА И ЕЛЕКТРОНСКЕ ЕДУКАТИВНЕ ИГРЕ	8	/	/	8
	Укупно:	36	/	/	36

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА
I, II, III, IV разред

Р. бр. и назив теме	Р.бр. часа	Наставна јединица
1. САВИЈАМ, СЕЦКАМ, ЛЕПИМ	1.	Да се упознамо...
	2.	Правимо кутије
	3.	Од кутија до играчке
	4.	Ја креирам играчку
	5.	Честитке
	6.	Коверте
	7.	Слажемо слагалицу
	8.	Колаж
	9.	Мозаик
	10.	Довршавамо радове
2. КАКО РАДЕ...	11.	Како се играчке крећу саме
	12.	Електрични кућни апарати
	13.	Чујемо звук и видимо слику
	14.	Опасности од струје
	15.	Шта смо научили...
3. УПОЗНАЈМО РАЧУНАРЕ	16.	Саставни делови рачунара
	17.	Шта још има рачунар...
	18.	Чувај своје здравље
	19.	Чему служи миш?
	20.	Тастатура и чаробни прсти
	21.	Пали, гаси, отвори, затвори 1
	22.	Пали, гаси, отвори, затвори 2
	23.	Како да пустим ЦД?
	24.	Рачунар и музика
	25.	Рачунар и филм
	26.	Ја бирам шта ћу да слушам/гледам
	27.	Шта смо научили
4. ЕЛЕКТРОНСКА БОЈАНКА И	28.	Пишем, бришем, цртам, шарам
	29.	Квадрат-до круга

ЕЛЕКТРОНСКЕ ЕДУКАТИВНЕ ИГРЕ	30.	Слике од геометријских облика
	31.	Слободно цртање
	32.	Обојмо свет
	33.	Едукативне игрице –српски језик
	34.	Математичке едукативне игрице
	35.	Едукативне игрице-свет око нас
	36.	Сети се шта смо научили...

ПСИХОМОТОРНЕ ВЕЖБЕ

(ФОНД: 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ/ 2 ЧАСА НЕДЕЉНО)

Циљ ове области је допринети отклањању или ублажавању специфичних тешкоћа или поремећаја у једној или више области сензомоторног и психофизичког понашања ученика и омогућити им даље успешније учење и развој.

Задаци су:

-допринос развоју и богаћењу сензомоторног и психомоторног искуства, способности опажања и бољем сналажењу ученика у његовој средини;

-развијање моторике, моторичких вештина и спретности при кретању, манипулисању и координирању покрета, њиховој контроли, брзини, тачности и равнотежи;

-развијање говора и језика, когнитивних функција;

-припремање ученика и олакшавање њиховог учења почетком писања и читања и сличних захтева у другим областима школског учења и допринос постизања успеха у школи.

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	ВЕЖБЕ ЗА ДОЖИВЉАЈ ТЕЛЕСНЕ ЦЕЛОВИТОСТИ	12	/	/	12
2.	ВЕЖБЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОКРЕТА ДОЊИХ И ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА И ТЕЛА У ЦЕЛИНИ	6	/	/	6
3.	ВЕЖБЕ ЗА УЈЕДНАЧАВАЊЕ ТОНИЧНЕ НАПЕТОСТИ И ОСАМОСТАЉИВАЊЕ ПОКРЕТА	3	/	/	3
4.	ВЕЖБЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ У ОБЈЕКТИВНОМ ПРОСТОРУ	12	/	/	12

5.	ВЕЖБЕ ЗА ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УОЧАВАЊЕ РИТМА	4	/	/	4
6.	ВЕЖБЕ ЗА КОНТРОЛУ ИМПУЛСИВНОСТИ	4	/	/	4
7.	ВЕЖБЕ ЗА ПРОЦЕНУ ТРАЈАЊА И ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ВРЕМЕНУ	10	/	/	10
8.	ВЕЖБЕ ЗА ВИЗУЕЛНО ОПАЖАЊЕ -покретљивост очију -перцепција димензија, облика, боја -визуелна меморија -пројекција и дискриминација -перцепција просторних односа	14	/	/	14
9.	ВЕЖБЕ ЗА АУДИТИВНО ОПАЖАЊЕ -дискриминација -памћење звучних секвенци	3	/	/	3
10.	ВЕЖБЕ ЗА ТАКТИЛНО ОПАЖАЊЕ	2	/	/	2
11.	ВЕЖБЕ ЗА ОПАЖАЊЕ МИРИСА И УКУСА	2	/	/	2
	Укупно:	72	/	/	72

КОРЕПЕТИЦИЈА СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Фонд часова: 180 часова годишње / 5 часова недељно

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Српски језик

Редни бр. теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p><i>ЈЕЗИК</i></p> <p>Грамматика Обнављање и утврђивање знања усвојених у претходним разредима. Уочавање речи које у говору и писању мењају свој основни облик (променљиве речи) - без дефиниција и захтева за променом по падежима и временима. Уочавање речи које задржавају свој основни облик у свим ситуацијама (непроменљиве речи) без именована врста тих речи. <i>Реченица</i> - појам глаголског предиката (лични глаголски облик); уочавање речи и групе речи (синтагма) у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин. Појам субјекта; уочавање речи у функцији атрибута уз именицу и именичког скупа речи (именичка синтагма). Ред</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; систематска вежбања;</p> <p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, упућивање на служење правописом и правописним речником чести, разноврсни и различити облици писмених вежби; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; аналитичко-синтетичка вежбања</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>-започиње реченицу велики словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник</p> <p>пише по диктату -препознаје главне делове реченице -препознаје глаголе и именице -разликује глаголске облике -разликује род и број именица Дели речи на слоге Правилно обликује слова латинице Чита текстове на латиничном писму</p>	<p>-поступно и систематично упознавање граматике и правописа упознавање језичких појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима -појам глаголског предиката, уочавање речи и групе речи у функцији објекта и прилошких одредаба за место, време и начин разликовати род и број именице усвајање збирних и градивних и</p>

<p>реченичних чланова у реченици. <i>Именице</i> - збирне и градивне; род и број - појам и препознавање. <i>Придеви</i> - присвојни и градивни - уочавање значења, рода и броја у реченици. <i>Заменице</i> - личне; род и број личних заменица; лична заменица у функцији субјекта у реченици - појам и препознавање. <i>Бројеви</i> - главни (основни) и редни - појам и препознавање у реченици. <i>Глаголи</i> - појам и основна значења презента, перфекта и футура; вежбе у реченици заменом глаголских облика у времену, лицу и броју. Управни и неуправни говор. Утврђивање и систематизација садржаја обрађених од I до IV разреда. Правопис Употреба великог слова у писању: имена држава и покрајина и њихових становника; имена насеља (градова, села) и њихових становника. Писање управног и</p>			<p>њихово препознавање усвајање основних и редних бројева, препознавање у реченици овладавање основним знањима о презенту, перфекту и футури, вежбање у реченици заменом глаголских облика у времену лицу и броју усвајање управног и неуправног говора -употреба великог слова у писању имена држава, покрајина, насеља и њихових становника -записивање управног и неуправног говора, наводници, заграда, писање присвојних</p>
---	--	--	---

	<p>неуправног говора (сва три модела). Наводници. Заграда. Писање присвојних придева изведених од властитих имена (-ов/-ев, -ин/-ски). Писање сугласника ј у придевским облицима на -ски, и у личним именима и презименима. Писање скраћеница типа: итд., сл., нпр. и скраћеница које означавају имена држава. Понављање, увежбавање и проверавање оспособљености ученика за примену обрађених правописних правила. Ортоепија Уочавање наглашених и ненаглашених речи: вежбе у изговарању акценатских целина. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору ученика. Изговор свих сугласника и гласовних група у складу са књижевнојезичком нормом ч, ћ, ц, ђ, х; - дс - (људских), - ио, - ао итд. Вежбе за отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика.</p>				придева, писање сугласника ј у придевским облицима на ски и у личним именицама и презименима
2.	<i>КЊИЖЕВНОСТ</i>				

<p>Лектира <i>Лирика</i> Народна песма: <i>Наджњева се момак и девојка</i> Народна песма: <i>Јеленче</i> Јован Јовановић Змај: <i>Циганин хвали свога коња</i> Војислав Илић: <i>Јесен</i> Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i> Душан Радовић: <i>Плави зец</i> Драган Лукић: <i>Друг другу</i> Мирослав Антић: <i>Јуначка песма</i> Бранислав Црнчевић: <i>Мрав добра срца</i> Бранко Ћопић: <i>Мјесец и његова бака</i> Стеван Раичковић: <i>Ка да то буде</i> Милован Данојлић: <i>Трешња у цвету</i> Добрица Ерић: <i>Свитац тиеничар и воденичар</i> Љубивоје Ршумовић: <i>Аждаја своје чеду тепа</i> Избор из поезије Милована Данојлића Федерико Гарсија Лорка: <i>Луцкаста песма</i> <i>Епика</i> Народна песма: <i>Јетрвица адамско колена</i> Народна песма: <i>Стари Вујадин</i> Народна приповетка: <i>Мећед, свиња и лисица</i></p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, коришћење погодног полазног текста;</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,</p>	<p>- чита текстове - увежбава логичко читање - препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике доживљава и разумева садржај књижевних текстова</p>	<p>-уочавати врсте књижевног дела - разликовати и позитивне и негативне јунаке - разликовати стварно од имагинарног - издвајати главне актере, време и место радње изражавати сопствени утисак и став о прочитаном</p>
--	--	--	--	--

<p>Народна бајка: <i>Пепељуга</i> Народна прича: <i>Најбоље задужбине</i> Јанко Веселиновић: <i>Град Исидора Секулић: Позно јесење јутро</i> Мирослав Демак: <i>Виолина</i> Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> Бранко В. Радичевић: <i>Прича о дечаку и Месецу</i> Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i> Гроздана Олујић: <i>Олданини вртви и друге бајке (избор)</i> Светлана Велмар-Јанковић: <i>Књига за Марка (Златно јагње, Стефаново дрво)</i> Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно паче</i> Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> Луис Керол: <i>Алиса у земљи чуда</i> Браћа Грим: <i>Трнова ружица</i> Антоан де Сент Егзипери: <i>Мали принц (одломак)</i> Михаел Енде: <i>Бескрајна прича (одломак)</i> <i>Драма</i> Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i> Александар Поповић: <i>Пепељуга</i> Добрица Ерић: <i>Чик, да погодите због чега су се</i></p>				
---	--	--	--	--

посвађали два златна брата
Допунски избор
Поред наведених дела, наставник и ученици слободно бирају најмање три, а највише још пет дела за обраду.

Научно-популарни и информативни текстови
Милутин Миланковић:
Кроз васион Михајло Пупин: Од паињака до научењака (одломак)
Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу.

Читање текста
Читање наглас и у себи као увод у разговор о тексту. Умерено читање (с претходно датим задацима): откривање карактеристика ликова (поступци, речи, изглед, особине), радњи, догађаја, природних појава и описа; уочавање језичко-стилских слика.
Читање усклађено с врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научно-популарни, новински итд.). Подстицање ученика на варијације у темпу, јачини и

интонацији гласа и на логичко паузирање при читању.
Усмерено читање у себи: брзо схватање садржине, тражење одговарајућих података о лику, опису, осећањима и начину њиховог приказивања.
Казивање напамет научених поетских и прозних целина и одломака. Сценске импровизације.
Тумачење текста
Уочавање и тумачење песничких слика, тока радње, главних ликова и основних порука у књижевном делу.
Уочавање значајних појединости у опису природе (откривање чулних дражи: визуелних, акустичких, кинетичких, тактилних, мирисних и других). Указивање на значајна места, изразе и речи којима су изазвани поједини утисци у поетским, прозним и драмским текстовима.
Уочавање и именоване садржинских целина у прозним текстовима; стварање плана.
Запажање чинилаца који у разним ситуацијама

делују на поступке главних јунака (спољашње и друштвене околности, унутрашњи подстицаји - осећања, намере, жеље). Уочавање и тумачење израза, речи и дијалога којима су приказани поступци, сукоби, драматичне ситуације и њихови узроци, решења и последице.

Књижевни појмови

Лирика

Основни мотив и споредни мотиви у лирској песни.

Визуелни и аудитивни елементи у песничкој слици. Песничка слика као чинилац композиције лирске песме.

Дужина стиха према броју слогова - препознавање.

Понављања у стиху, строфи, песни - функција.

Персонификација као стилско средство.

Сликовитост као обележје песничког језика.

Обичајне народне лирске песме - основна обележја.

Лирска песма - основна обележја.

Епика

Тема и идеја у епском

	<p>делу. <i>Фабула: хронолошки редослед догађаја, елементи фабуле (увод, заплет, расплет).</i> <i>Односи међу ликовима; основни типови (врсте) карактеризације.</i> <i>Приповедач, приповедање; дијалог, монолог, опис у епском делу.</i> <i>Прича и роман - разлике.</i> <i>Роман за децу - основна обележја.</i> <i>Драма</i> <i>Ликови у драмском делу.</i> <i>Ремарке (дидаскалије).</i> <i>Драмска радња - у и векове (одломак)</i></p>				
<p>3.</p>	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Основни облици усменог и писменог изражавања Препричавање текста са променом граматичког лица. Препричавање са изменом завршетка фабуле. Препричавање текста у целини и по деловима - по датом плану, по заједнички и самостално сачињеном плану. Причање у дијалогској форми; уношење дијалога, управног говора у структуру казивања - по заједнички и самостално</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, обим тумачења текста прилагодити сложености његове унутрашње структуре; индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код</p>	<p>Планира, Осмишљава, Објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике,</p>	<p>- активно учествује у причању - слободно и умерено препричава, прича - рецитиује - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио</p>	<p>- слободно и усмерено препричавати догађаје и доживљаје - слободно и усмерено препричава ти једноставне текстове - слободно и подстицајно</p>

<p>сачињеном плану. Причање према самостално одабраној теми. Настављање приче инспирисане датим почетком. Састављање приче по слободном избору мотива.</p> <p>Описивање слика које приказују пејзаже, ентеријере, портрете. Описивање сложенијих односа међу предметима, бићима и појавама.</p> <p>Извештавање о обављеном или необављеном задатку у школи или код куће - у облику одговора на питања.</p> <p>Усмена и писмена вежбања</p> <p><i>Ортоепске вежбе:</i> увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, брзалица, загонетака, питалица, краћих текстова; слушање звучних записа, казивање напамет лирских и епских текстова; снимање казивања и читања, анализа снимка и вредновање.</p> <p><i>Диктати:</i> са допуњавањем, изборни, слободни, контролни</p>	<p>куће, преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, састављање прича на основу слика, заједничко препричавање и први облици самосталног писаног изражавања</p>	<p>даје повратне информације,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вежба изговор гласова, речи, брзалица реализује једноставније говорне улоге - саставља реченице - прави самостални речник - саставља причу - пише честитку и писма - решава ребусе - пише по диктату- аутодиктату 	<p>описивати предмете и појаве</p> <p>суштински импровизовати текст</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и усмерено описивати догађаје, доживљај и предмет - писати кратке текстове са различитим наменама <p>правилно писати по диктату- аутодиктату</p>
--	---	-----------------------------------	--	--

диктат.
Лексичке и семантичке вежбе: грађење речи - формирање породица речи; изналажење синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и туђице - њихова замена језичким стандардом; основно и пренесено значење речи.
Синтаксичке и стилске вежбе: састављање и писање реченица према посматраним предметима, слици и заданим речима; састављање и писање питања о тематској целини у тексту, на слици, у филму; писање одговора на та питања.
Преписивање реченица у циљу савладавања правописних правила.
Коришћење уметничких, научнопопуларних и ученичких текстова као подстицаја за сликовито казивање. Вежбе за богаћење речника и тражење погодног израза.
Уопштено и конкретно казивање. Промена гледишта. Уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних

	<p>речи у тексту и говору. Отклањање празнословља и туђица. Отклањање нејасности и двосмислености. Увежбавање технике израде писменог састава: анализа теме, одређивање њеног тежишта; посматрање, уочавање и избор грађе; распоредивање појединости; елементи композиције. Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка - по два у првом и другом полугодишту. Један час за израду и два часа за анализу задатака и писање побољшане верзије састава.</p>				
--	---	--	--	--	--

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	МИРИШЕ ЈЕСЕН	22	/	16	6
2.	ТРИ САМ ЗЕМЉЕ ПРЕЛАЗИО	20	/	13	7
3.	ЊИХОВА ДЕЛА НАС СНАЖЕ	22	/	15	7
4.	СНЕЖНИ ТРАГ	22	/	13	9
5.	КАО ЗЛАТНО ЈАГЊЕ	8	/	4	4
6.	У ЗЕМЉИ ЧУДА	20	/	11	9
7.	КО У ГОРИ ЦВЕЋЕ ШАРЕНО	20	/	12	8
8.	ПРОЛЕЋНИ НЕМИР	17	/	9	8
9.	БЕСКРАЈНА ПРИЧА	18	/	10	8
10.	НАДЖЊЕВА СЕ	11	/	3	8
	Укупно:	180	/	106	74

КОРЕПЕТИЦИЈА МАТЕМАТИКЕ

Фонд часова :180 часова годишње / 5 часова недељно

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција математике

Ред. бр. теме	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Скуп природних бројева Писање и читање природних бројева у декадном систему. Бројевна полуправа. Рачунске операције у скупу природних бројева и њихова основна својства (изражена формулом). Зависност збира, разлике и производа од чланова. Изрази са више операција. Једначине и неједначине раније упознатих облика Решавање текстуалних задатака.</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем . Упознавање са писањем и читањем природних бројева у декадном систему - Упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања; Решавање једначина и неједначина раније упознатих облика Примена на конкретним примерима. Рад на текстуалним задацима</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - математички се изражава - рачуна - примењује стечено знање</p>	<p>Знати: . - успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему; - упознају скуп природних бројева; - науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе; - умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција; - упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима); - примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица; - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више</p>

					<p>операција; - знају да решавају једноставније једначине и неједначине (упознатих облика) у скупу природних бројева; - успешно решавају задатке дате у текстуалној форми; - упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;</p>
2.	<p>Мерење и мере Мере за површину.</p>	<p>- Мерење предмета из околине; - Вежбање и процењивање од ока; - Претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, индивидуални, фронтални, рад у пару кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће; ;</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>- разликује - именује - открива релације и изражава их - упоређује - уочава - посматра - групише - пребројава - броји</p>	<p>знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадра; - упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању</p>
3	<p>Површина Површина правоугаоника и</p>	<p>Површина квадрата и правоугаоника, коцке</p>	<p>Планира, осмишљава,</p>	<p>- упоређује - мери и</p>	<p><u>Знати:</u> површине квадрата,</p>

	<p>квадрата. Површина коцке и квадра</p>	<p>Израчунавање површине индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће;</p>	<p>објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>процењује примењује стечена знања прави моделе</p>	<p>правоугаоника, квадра и коцке. израчунавати површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра; - коректно записивати решење задатка (у свесци или на табли); - користити уџбеник</p>
--	---	--	--	---	---

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	136	/	50	86
2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	12	/	4	8
3.	ПОВРШИНА	32	/	12	20
		180	/	66	124
		Укупно:	180		

КОРЕПЕТИЦИЈА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА (ФОНД: 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ/ 2 ЧАСА НЕДЕЉНО)

Општи циљ наставног предмета *Природа и друштво* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Циљеви и задаци:

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају и домовини
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења
- развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности
- развијање елемената логичког мишљења
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења
- оспособљавање за сналажење у простору и времену
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима
- развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
- чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину

НАЗИВ ПРЕДМЕТА:Корепетиција природе и друштва

Редни број	Садржај програма	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>Моја домовина-део света</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основне одреднице државе (територија, становништво, симболи ...) - Основне одреднице државе Србије (територија, границе, становништво, главни град, симболи) - Развој модерне српске државе (период деветнаестог и двадесетог века) - Стратешки положај Србије - физичко-географски и саобраћајно-географски (у државној заједници СЦГ, на Балканском полуострву, Европи и свету). - Природно-географске одлике Србије: <i>рељеф, воде и клима</i> наше домовине. <i>Рељеф</i> (Панонска низија, низије у долинама река и котлина, брдско-планински предели, највеће планине) <i>воде</i> (најдуже реке, сливови, природна и вештачка језера, бање) <i>клима</i> (одлике умерене климе) - Угрожена и заштићена подручја у Србији (национални паркови, резервати споменици природе) - Становништво Србије: природно кретање становништва (број, густина насељености, миграције); структуре становништва (старосна, образовна; национална, верска, језичка ...) - Грађење демократских односа (упознати правила која регулишу узајамна права и обавезе државе и грађана) - Очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину (неговање идентитета, развијање толеранције и свести о припадности мултиетничком, 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи, посета музеју</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама; -развијање осећаја припадности,неговање националног идентитета - развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу

	<p>мултикултуралном и мултиконфесионалном свету) - Ми смо деца једног Света - <i>Конвенција о правима детета</i></p>				
2.	<p>Истражујемо природне појаве -Истраживање и уочавање узрочно-последичних веза, издвајање параметара, њихов међусобни однос, оглед - Правила која важе за сва кретања (покретање, заустављање, промена брзине...); систематизација досадашњих знања и провера параметара. - Шта и како утиче на пређено растојање неког предмета; падање различитих предмета; клизање и котрљање наниже; шта утиче на брзину кретања клатна? - Од чега зависи величина сенке? - Како висина ваздушног стуба (ниво воде у чаши) утиче на висину звука? <i>Испитивање својстава материјала</i> - Материјали и њихова својства: <i>механичка, топлотна, електрична, магнетна, растворљивост</i> - Који се предмети (материјали) најбоље наелектришу, а који најбоље проводе електричну струју Како то утврдити? - Како повећати или смањити дејство магнета? - Материјали и светлосна пропустљивост - Који материјали најбоље проводе топлоту? - Испитивање растворљивости материјала (уочавање разлика у растворљивости чврстих, течних и гасовитих материјала у води) - Смеше - идентификовање и описивање смеша у окружењу (вода у природи, ваздух, земљиште, храна...) - Раздвајање састојака смеше различитим поступцима, који се бирају на основу својстава састојака (просејавањем, цеђењем, испаравањем воде из раствора...)</p>	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<p>-планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације</p>	<p>-посматра -описује -процењује -експериментише -истражује -ствара -групише - уочава -разликује -сакупља -игра се</p>	<p>-осамостаљивање приликом извођења огледа -повезивање садржаја са свакодневним искуственим сазнањима -уочавање узрочно-последичних веза - слободно исказивање својих запажања</p>

	<p><i>Промене материјала</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Повратне и неповратне промене материјала - Идентификовање промена материјала при којима настају други материјали, различитих својстава (сагоревање, рђање, труљење, кување...) - Сагоревање материјала - ваздух (кисеоник), запажање промена при сагоревању - Запаљиви материјали, ознаке за запаљиве материјале; опасност и заштита од пожара, гашење пожара <p><i>Где све запажамо и користимо оно што смо научили о:</i> различитим облицима кретања, електричним појавама, магнетима, светлосним појавама, различитим својствима и променама материјала</p>				
<p>3.</p>	<p>Рад, енергија, производња и потрошња</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рад - свесна активност човека (поредити рад људи и активности различитих животиња) - Утицај природних и друштвених фактора на живот и рад људи - Природна богатства и њихово коришћење (ресурси, технологије, производи, рационална производња и потрошња, рециклажа, ревитализација) - Ресурси: воде, горива, руде и минерали, земљиште, шуме, биљни и животињски свет - Природне сировине - примена: (кухињска со, гипс, мермер...) - Прерада природних сировина - технологије добијања метала, папира, гуме... Прерада воде и добијање здраве хране - Сунце, ваздух, вода - обновљиви извори енергије - Угаљ, нафта, гас - необновљиви извори енергије, заштита животне средине - Недовољно искоришћени и еколошки извори енергије - Делатности људи у различитим крајевима 	<p>кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи,</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -истражује -ствара -групише - уочава -разликује -сакупља -игра се 	<ul style="list-style-type: none"> -схватање значаја рада за човека -уознавање природних ресурса, као и схватање значаја рециклаже -уознавање различитих извора енергије -уознавање различитих делатности људи

	<p>Србије (равничарским, котлинским, брдско-планинским; селу и граду)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Производња и услуге, пласман и тржиште, понуда и потражња, трговина и потрошња (маркетинг) - Рад, производња, потрошња и одрживи развој (увидети везе између коришћења ресурса, примењених технологија и одрживог развоја) 		информације		
4.	<p>Сустрет са природом <i>Биљни и животињски свет у Србији</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Груписање живог света на основу сличности и разлика (подела на царства) - Флора наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене биљке; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација) - Фауна наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене животиње; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација) - Домаће животиње и гајене биљке (значај, потребе и могућности; потенцијали за производњу здраве хране) - Природне појаве, прилагођавање: посматрање, запажање, праћење и бележење на различите начине неких адаптивних промена и понашања (рађање, цветање, плодоношење, лињање - митарење, сеобе...) <i>Човек део природе</i> - Човек, део природе - свесно и друштвено биће - Спознаја себе, уочавање полне различитости - Основи здравог живљења - како могу да утичем на квалитет живота (исхрана, хигијена, одевање, становање, здравствена култура...) - Одговоран однос према себи и другима (вршњацима, старим лицима, болесним лицима, кућним љубимцима, напуштеним животињама...) 	<p>Кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује -процењује -експериментише -сналази се у простору и времену -истражује -ствара -игра се -бележи -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање флоре и фауне наше земље , разноврсности, богатства, али и сагледавање значајне улоге човека у заштити и обнављању живог света -сагледавање човека као друштвеног бића -развијање навика здравог живљења -развијање одговорног односа ка другима и свом окружењу -развијање толерантности, солидарности
5.	<p>Осврт уназад-прошлост</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трагови прошлости (пратити трагове 	<p>Кроз групни рад, индивидуални,</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира -осмишљава 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -описује 	<ul style="list-style-type: none"> - сналажење у времену и простору

<p>прошлости: своје и своје породице, насеља - краја у коме живим)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Временска лента (временски одредити векове, констатовати неке типичне карактеристике векова) - Лоцирање догађаја - датума (сналазити се на временској ленти: лоцирати догађаје, датуме; одредити време, животно доба својих родитеља и њихових предака; одредити неке познате савременике, на временској ленти обележити животни период неких знаменитих (познатих) личности и одредити њихове савременике из истих и различитих области као и претходнике и следбенике из истих области (ликовне ствараоце, музичке, књижевнике, спортисте, глумце...) - Хронологија различитих научних открића (рецимо из области медицине у прошлом веку) - Начин живота у средњем веку - информисати се о различитим животним ситуацијама људи у средњем веку на територији Србије: село - град, живот некад и сад (становање, исхрана, рад, дечије игре, школовање, понашање, ратовање...) - Прошлост српског народа (упознати се са значајним догађајима из националне прошлости: сеобе Срба, простор на коме су Срби живели, Први и Други српски устанак...) - Уочити везу између историјских збивања у свету и код нас (Први и Други светски рат...) - Стварање што објективније слике о догађајима из прошлости коришћењем различитих историјских извора - На временској ленти хронолошки одредити развој (<i>континуитет</i> и <i>дисконтинуитет</i>) државе Србије и упознати се са њеним владарима, почев од лозе Немањића па све до данас 	<p>фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -објашњава -упућује -подстиче -коригује -сарађује -координира -посматра -даје упутства, -израђује наставни материјал -усклађује рад са индивидуалним способностима ученика -мотивише -охрабрује ученике -даје повратне информације 	<ul style="list-style-type: none"> -процењује -експериментише -сналази се у простору и времену -истражује -ствара -игра се -бележи -групише -уочава -разликује 	<ul style="list-style-type: none"> -схварање хронологије и кретање кроз време - упознавање са значајним догађајима из националне прошлости и лоцирање на временској ленти
--	--	--	--	---

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	МОЈА ДОМОВИНА-ДЕО СВЕТА	17	/	11	6
2.	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	12	/	1	11
3.	РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	18	/	10	8
4.	СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ	10	/	6	4
5.	ОСВРТ УНАЗАД-ПРОШЛОСТ	15	/	10	5
	Укупно:	72	/	38	34

КРЕАТИВНИ КУТАК:

ратно-техничка радионица, ликовна радионица, радионица језичке културе

ФОНД ЧАСОВА : 108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ васпитно-образовног рада у радионицама Креативног кутка је:

- развој мишљења и ликовног сензибилитета
- развој социјалних вештина у непосредном друштвеном окружењу
- развој радних навика и способности
- развој толеранције, самосталности и способности за рад у групи
- развој културе говора, живљења и рада

Програмски садржаји ратно-техничке радионице, ликовне радионице и радионице језичке културе реализују се у складу са индивидуалним способностима и могућностима деце и уз поштовање принципа индивидуалне наставе. Табела која следи даје приказ наставних тема планираних у оквиру наведених радионица за четври разред.

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	Изграђивање културе рада: уређивање и декорисање учионице и панoa	5	/	/	5
2.	. Саобраћајна култура: игре на саобраћајном тепиху, практичне вежбе кретања пешака у саобраћају	8	/	/	8
3.	Разне врсте знакова и симбола: израда знакова и симбола- саобраћајни знак, грб, застава итд.	5	/	/	5
4.	Рад на конструкторском и дидактичком материјалу: боцкалице, слагалице, коцке...	8	/	/	8
5.	Обликовање папира и картона сечењем, савијањем и лепљењем: умотавање књига и свезака , израда честитки и коверата, нотеса, паковање пакета	8	/	/	8
6.	Израда једноставних предмета применом различитих техника и материјала: по шаблону, по моделу, по сопственом избору	8	/	/	8
7.	Израда наставних средстава: таблице множења и дељења, бројеви итд.	10	/	/	10
8.	Рад на рачунару: игрице, цртање, едукативне игре	15	/	/	15

9.	Организоване едукативне игре: игре меморије, настављања приче, глувих телефона, игре на рачунару итд.	10	/	/	10
10.	Културно понашање (симулација, драматизација): лепе речи, понашање у учионици, у кући и на улици	10	/	/	10
11.	Исказивање осећања: глумимо осећања, пријатна и непријатна осећања	5	/	/	5
12.	Вербална комуникација (такмичења у усменој и писменој форми): краће бајке, цртани филмови (препричавање слушаног и гледаног у усменој и писменој форми)	8	/	/	8
13.	Невербална комуникација (пантомима): имитација (различити звукови, изрази лица, поруке покретима тела), квиз - пантомима	8	/	/	8
	Укупно:	108	/	/	108

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

(ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО)

Циљ наставног предмета *Здравствено васпитање* јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Задаци у овој области су усвајање основних знања о здрављу и о улози и значају физичке активности, формирање жеље за упознавањем сопственог тела, упознавање са потребом усклађивања времена за игру, рад и одмор, стицање знања и вештина из области одржавања личне и колективне хигијене, упознавање са основним појмовима правилне исхране и стицање основних појмова о начину самозаштите и заштите.

ред.бр. наст.теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	број часова по теми	број часова за		
			обраду	утврђи- вање	остале типове часова
1.	ИСХРАНА-ВРСТЕ ХРАНЉИВИХ МАТЕРИЈА	3	/	/	3
2.	ЗНАЧАЈ РЕКРЕАЦИЈЕ И СПОРТА	5	/	/	5
3.	ПУБЕРТЕТ	9	/	/	9
4.	БОЛЕСТИ ДЕЧИЈЕГ ДОБА	8	/	/	8
5.	ПРВА ПОМОЋ	5	/	/	5
6.	БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ	6	/	/	6
	Укупно:	36	/	/	36

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА ШКОЛСКУ 2013./2014. ГОДИНУ

I, II, III, IV разред

1. Организација рада на почетку школске године
2. Укључивање ученика у слободне активности
3. **Упознавање са Букваром дечијих права**
4. Разговор о другарству „Како помоћи своме другу“
5. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I тромесечја
6. **Бомбардовање похвалама**
7. **Топ листа најлепших речи**
8. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I полугодишта
9. „**Како се понашамо на прославама**“
10. **Како исказујемо љубав**
11. **Волим – не волим**
12. **1,2,3.. Чувај се ти!**
13. „**Човече, љутиш ли се**“
14. Еко час- заштитимо околину
15. **Школа отвореног срца**
16. „**Ледене фигуре- осећања**“
17. Ја пре- ја после
18. **Избор за нај друга**